БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 171 (18.947). ● Жума, 27 июль 1984 йил ● Баҳоси 3 тийин.

ТАСС АХБОРОТИ

Космонавт аёл илк бор очиқ космосда

«Салют-7», — «Союз Т-11» — «Союз Т-12» орбитал илмий-тадқиқот комплексининг учиш программасига мувофиқ 1984 йил 25 июлда космонавтлар Светлана Савицкая ва Владимир Жонибеков очиқ космик фазога чиқдилар.

Мураккаб технологик операцияларни бажаришга мўлжалланган янги универсал қўл асбобини синаб кўриш ташқарига чиқишнинг асосий вазифаси бўлди. Бу ишда космонавт аёл актив қатнашди. Космонавтлар Москва вақти билан соат 18 дан 55 минут ўтганида ташқи туйнукни очиб, станциядан чиқдилар. Улар ўтиш бўлмасида ихчам электрон нур установкасини, бошқариш пультини, ток ўзгартгич ҳамда металл намунали планшетларни ўрнатдилар ва уларни ишга тайёрладилар. Светлана Савицкая универсал қўл асбоби ёрдамида металл пластинкаларни қирқиш, пайвандлаш, кавшарлаш ва юзига қоплама югуртириш операцияларини кетма-кет бажарди. Бу пайтда Владимир Жонибеков киносёмка қилди ва телевизион репортаж олиб борди. Сўнгра космонавтлар жойларини алмаштирдилар ва ташриф экспедициясининг командири бошқа намуналар билан технологик операцияларни бажарди. Ишлар битганидан сўнг асбоб-ускуналар ва олинган намуналар ўтиш бўлмасига қайтарилди.

Космонавтлар ташқарига чиқиш якунловчи босқичида станциянинг ташқи юзида илгари ўрнатилган ва турли конструкцион материаллар билан очиқ космос шароитларида узоқ вақт бўлган панелларни кўчириб станция ичкарисига олиб ўтдилар.

Светлана Савицкая ва Владимир Жонибеков белгиланган ишларни муваффақиятли бажарганларидан сўнг станция ичига қайтиб кирдилар. Уларнинг очиқ космик фазо шароитларида бўлиш жами вақти 3 соату 35 минутга борди.

Космонавтлар Леонид Кизим, Владимир Соловьев, Олег Атьков ва Игорь Волк очиқ космосда иш олиб бориш чоғида станция системалари ва скафандраларнинг ишлашини контрол қилиб, Светлана Савицкая ва Владимир Жонибеков билан радио орқали алоқа боғлаб турдилар.

Очиқ космосда ишларни бажаришда орбитал комплекс экипажи белгиланган графикка тўла мувофиқ уюшқоқлик билан дадил ишлади. Космонавтларнинг соғлиғи яхши.

Дунёда биринчи марта аёл космонавт Светлана Савицкая очиқ космосга чиқди. Унинг космик фазо шароитларида ноёб экспериментларни муваффақиятли бажарганлиги киши бошқарадиган орбитал комплекс ичидагина эмас, очиқ космосда ҳам мураккаб ишларни бажаришда аёлларнинг самарали фаолиятда бўлиши мумкинлигини кўрсатди.

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИГА — ЗАРБДОР СУРЪАТ!

ДАЛА НЕЪМАТЛАРИ — МЕҲНАТКАШ ДАСТУРХОНИГА

Республикамиз қишлоқ меҳнатчилари бу йил 1 миллион 356 минг тонна сабзавот, 310 минг тонна картошка, 370 минг тонна ҳўл мева, 530 минг тонна узум ва 530 минг тонна полиз маҳсулотлари тайёрлаш мажбуриятини қабул қилишган. Ҳозир барча ерда ана шу улкан марраларни эгаллаш учун қизғин кураш давом этяпти. Мўл ҳосил етиштирилган пайкалларда йиғим-терим авжида. Олма, узум, помидор, бодринг, қовун-тарвуз ортган карвонлар илдам ҳаракатда. Ахир, маҳсулот сифатини бузмаган ҳолда савдо шахобчалари, қайта ишлаш корхоналарига ўз вақтида етказиб бермоқ даркор. Мақсад битта: деҳқоннинг йил бўйи тер тўкиб етиштирган ҳосили билан шаҳарликлар дастурхони тўкин бўлишини таъминлаш.

Афсуски, бу муҳим вазифани бажаришда кўнгилдагидек натижаларга эришилмоқда, деб бўлмайди. Далаларнинг ноз-неъмати савдо ташкилотлари пештахталаридан мустаҳкам ўрин ололмаяпти. Колхоз бозорларини айланган кишининг она-еримизда ўсган турли-туман, бир-биридан чиройли, хуштам мева, сабзавотларни кўриб, кўзи қувонади. Бу ерларда истаган нарсангизни хоҳлаганча топиш мумкин. Уларнинг сифатини айтмайсизми. Дил яшнайди.

Лекин бу маҳсулотларнинг ҳаммасини ҳам деҳқонларнинг ўзлари сотяптилар деб бўлмайди. Бозорларга қишин-ёзин «ин» қўйиб олган нопок шахслар қишлоқ меҳнатчилари тер тўкиб етиштирган сара маҳсулотларни арзон гаров олиб, қиммат нархда пуллашмоқда. Текинхўр олибсотарларга қарши курашишга даъват этилган колхоз бозорлари дирекцияларининг раҳбарлари. коммунистлар, милиция органлари айрим ҳолларда бу иллатни батамом тугатишда кескин кураш олиб бормаётир. Турмуш тарзимизга ёт бўлган бундай кўринишларга бутунлай барҳам бериш вақти келди. Кўпинча бозорларда жойлашган сабзавот дўконларига кирсангиз таажжубдан ёқа ушлайсиз. Магазинларда маҳсулот турлари жуда кам. Борлари ҳам талабга жавоб бермайди. Сифати бозордагидан анча паст.

Шу ўринда ўз-ўзидан ҳақли савол туғилади. Наҳотки, кишиларнинг кичкинагина томорқалари, ер участкаларидан колхоз ва совхозларнинг юзлаб, минглаб гектар ерларидагига қараганда сифатли маҳсулот етиштирилса. Йўқ, хўжаликларнинг далаларида ҳам меҳнаткашларнинг талабларига тўла жавоб берадиган даражада мева, узум, сабзавот ва полиз экинлари кўплаб етиштирилади. Ҳамма гап уни ташиш, сақлаш, қайта ишлашга етарли эътибор берилмаётганлиги, дала-магазин конвейери тўла йўлга қўйилмаганлигидадир. Колхоз ва совхозлар қабул пунктларига фақат сифатли маҳсулот топшириш ва тўла сотилишидан манфаатдор эмас. Шу туфайли айрим хўжаликларнинг раҳбарлари мендан кетгунча қабилида иш тутиб, бир амаллаб ҳосилни топшириб қолишга ҳаракат қиладилар. Бу маҳсулотлар айрим ҳолларда қабул пунктларида икки-уч кунлаб туриб қолади. Сифати бузилади. Ишчи кучлари етишмаслиги сабабли кўпинча у сараланмасдан савдо тармоқларига жўнатилаверади. Бу ҳол меҳнаткашларнинг ҳақли эътирозларига сабаб бўляпти. Баъзан айрим ходимларнинг масъулиятсизлиги оқибатида далада йил бўйи тер тўкиб, меҳнат қилаётган деҳқон шаънига асоссиз таъналар айтилаётир.

Бундай вазият билан келишиб бўлмайди. Шаҳарларда деҳқон меҳнатини енгиллаштириш учун серунум машиналар яратаётган, улар хонадонига файз киритаётган ишчилар доимо юқори сифатли мева, қовун-тарвуз, сабзавот, картошка билан таъминланиши лозим. Шу мақсадда дала-магазин конвейерини мустаҳкам жорий этиш вақти келди. Ҳозир шаҳарларда, саноат корхоналарида колхоз ва совхозларнинг кўплаб сабзавот ва мева сотувчи дўконлари мавжуд. Даладан бу ерларга маҳсулотлар келтириб сотилмоқда. Бу тадбирни янада такомиллаштириш мақсадида колхозлар ва совхозларнинг моддий манфаатдорлигини етиштирилган ҳосилга эмас, сотилган маҳсулотга боғлиқ қилиб қўйиш керак. Ана шунда хўжаликлар фақат талабга жавоб берадиган маҳсулот етиштириш билан бир қаторда унинг тўла реализация қилиниши учун жон куйдирадилар. Бу борада район агросаноат бирлашмалари советлари жойларда амалга оширилаётган ибратли ишларни, маъқул тажрибаларни чуқур ўрганишлари, уларни ҳамма ерда жорий этишда қатъиятлик кўрсатишлари муҳим аҳамиятга эгадир.

Бу соҳада Краснодар ўлкаси сабзавоткорларининг тажрибаси диққатга сазовордир. «Правда» газетаси бу ҳақда ёзган эди.

Краснодарда икки йилдан бери агросаноат савдо бирлашмаси ишлаб турибди. Унга 6 та совхоз ва савдо тармоқлари бирлашган. Совхозларда етиштирилган маҳсулотлар тўғридан-тўғри магазинларга келтирилади. Сифатли бўлганлиги учун ўз вақтида сотилади. Чиқимга йўл қўйилмайди. Натижада маҳсулот реализация қилишдан келадиган даромад илгариги 20 миллион сўмдан 30 миллион сўмга кўпайди. Бу ўринда Сариосиё районидаги «Коммунизм» агросаноат бирлашмаси тажрибаси ҳам диққатга лойиқдир. Бу ерда ҳам даладан тўғри магазинларга мева, сабзавотлар етказиб беріляпти.

Социалистик Ватанимизда қаерда халқ манфаатига мос келадиган яхши анъаналар қарор топар экан, у барчанинг мулки бўлиб қолмоғи лозим. Вазифа — умум ишимизда наф берувчи янгиликларни кенг оммалаштиришдан иборат.

Юқорида айтилганидек, бозорларда мавжуд бўлган маҳсулотларнинг ҳаммаси ҳам сабзавот ва мева дўконларидан топилавермайди. Бу колхоз ва совхозларнинг ишлаб чиқариш планларини тузиш ва тасдиқлашда, уларни бажарилишини таъминлашда маҳсулот турларига етарли эътибор бермаслик оқибатидир. Кўпинча хўжаликлар юқори ҳосил берадиган экин турларини экишга берилиб кетиб, тонналарни ошириш кетидан қувадилар. Халқ эҳтиёжидан ортиқ маҳсулот кейинчалик қабул пунктларида, магазинларда айнаб чиқитга чиқади. Бунинг эвазига меҳнаткашлар бошқа зарур турдаги маҳсулотларни ололмай, қиммат бўлса ҳам, бозордан харид қилишга мажбур бўладилар.

Бундай номаъқул практикага батамом барҳам берилмоғи, хўжаликларда ҳамма зарур маҳсулот турлари бўйича экин экишни йўлга қўйилмоғи ва контрол остига олинмоғи даркор. Пойтахтимиз аҳолисини мева ва сабзавот маҳсулотлари билан тўла таъминлашга даъват этилган Тошкент, Калинин, Оржоникидзе районларининг қатор хўжаликларида оила пудрати ниқоби остида айрим кишиларга ер бўлиб бериш ҳоллари содир бўлмоқда. Тўғри, колхоз ёки совхоз ерида ишлаётган бундай оилалар мўл ва сифатли ҳосил етиштиришга ҳаракат қиладилар. Аммо контролнинг йўқлигидан фойдаланиб, сара маҳсулотни бозорга жўнатиб, сифатсизларини қабул пунктларига топширадилар. Натижада план бажарилади-ю, меҳнаткашлар сифатли маҳсулот ололмайди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида республика партия ташкилоти учун Озиқ-овқат программасини амалга оширишдан ҳам, қишлоқ хўалигининг ҳамма тармоқларини янада ривожлантиришдан ҳам муҳимроқ ва актуалроқ вазифа йўқлиги алоҳида уқтириб ўтилди. Шу муносабат билан жойлардаги партия, совет, хўжалик органлари масъулиятни сезган ҳолда иш юритиб, ҳар қандай салбий кўринишларга қарши кескин курашмоқлари, меҳнаткашларга доимо, етарли миқдорда сифатли маҳсулот етказиб беришга эришмоқлари лозим. Бу партия ва халқнинг ҳақли талабидир.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига

РОЗИҚОВАНИНГ ИККИ БЕШ ЙИЛЛИГИ

● Озода Розиқова беш йиллик бошидан буён тежаган хом ашёдан 40 ўқувчидан иборат бутун бир синфни янги ўқув йилигача портфеллар билан таъминлаш мумкин. Советободдаги «Тарандубитель» бирлашмасининг ходими меҳнатнинг илғор усулларини қўлланиб, 500 квадрат дециметрдан кўпроқ сунъий чарм тежади.

О. Розиқова корхонадаги энг илғор ишчидан бири. У чармни деярли чиқиндисиз бичади. Ҳатто энг кичик лахтаклар ҳам ишга яраб қолади. Озода булардан портфеллар ва ранецларнинг майда қисмларини тайёрлайди. Ижодий изланиш, меҳнат усулларини тинимсиз такомиллаштириш унга смена топшириғини ой сайин ошириб бажариш имконини бермоқда.

Яқинда бирлашманинг кўн-галантерея цехи коллективи Озода Розиқовани икки беш йиллик планини бажарганлиги билан қутлади. Уста бичиқчи Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги шарафига қабул қилган социалистик мажбуриятини муддатидан илгари бажарди.

КЎРИК

● Республикамизда Ўзбекистон ССР ва республика Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланиб, спорт сув турларининг ҳафталиги бошланди.

В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг физкультурачилари ҳафталикнинг бошланишини сувда ялпи сузиш билан нишонладилар. Беш юз киши заводнинг «Старт» стадиони сув ҳавзасига тўпланди. Бу ерда сузишнинг дастлабки сабоғини олган болалар боғчаларининг тарбияланувчилари, саломатлик группаларининг қатнашчилари, шу куни ГТО нормативини топширган физкультурачилар бор эди.

Ҳафталик охиригача сув ҳавзасида бир неча минг сузувчи спортчи беллашади.

(ЎзТАГ).

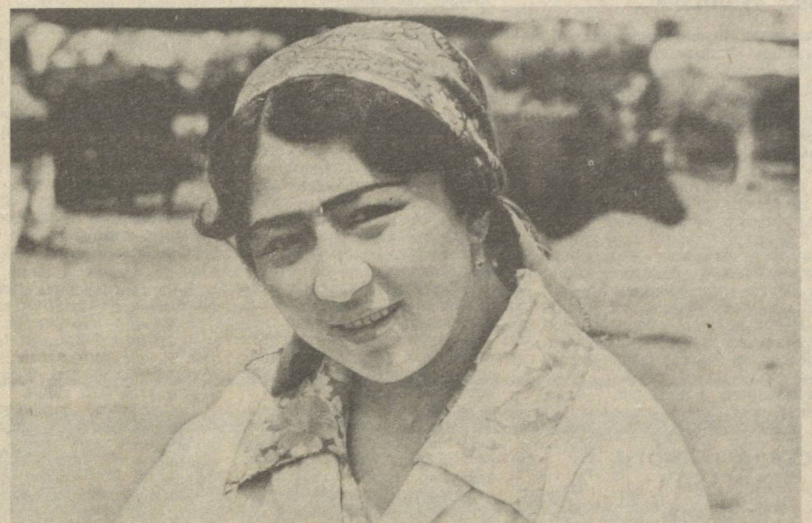

Танишинг: юбилей йили пешқадамлари

«Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигини меҳнатда янгидан янги ютуқлар билан кутиб оламиз!» — республикамиз меҳнат аҳлининг бугунги кундаги шиори ана шундай. Завод ва фабрикаларда, дала ва фермаларда юбилей шарафига социалистик мусобақа кун сайин қизитиляпти. Қудратли тўлқин — умумхалқ мусобақаси ўзининг пешқадамларини аниқламоқда. Беш йиллик гвардиячилари юбилей йили учун олинган план ва мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун бутун куч ва имкониятларини ишга солишяпти, графикдан ўзиб ишлашяпти.

● Сурхондарё область Жарқўрғон районидаги «Жарқўрғон» совхози чорвадорлари мамлакат Озиқ-овқат программасига муносиб ҳисса қўшиш, мўл-кўл чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш учун курашмоқдалар. Бу мусобақада комсомол-ёшлар, айниқса, ибрат кўрсатишаётир. Совхоз чорвадорлари бу йил она-Ватанга 600 тонна чорвачилик маҳсулотлари етказиб беришади. Бу планда кўзда тутилганидан 80 тонна кўпдир.

Ойгул Саидова ва Зулҳумор Шокироваларнинг ҳар бири бу йил ҳар бош сигирдан 3500 килограммдан сут соғиб олишга сўз беришган. З. Шокирова йилнинг биринчи ярмида қабул пунктига 3100 килограммдан, О. Саидова эса 2800 килограммдан сут етказиб берди. Иккала комсомол аъзоси ўз аҳдига эришиш мақсадида бугунги кунда ҳам зўр фидокорлик билан ишламоқда.

● «Ташсельмаш» заводи республикамизнинг йирик саноат корхоналаридан биридир. Қишлоқ хўжалигига замонавий техника воситалари етказиб бериш коллективнинг жанговар шиорига айланган. Бу корхонада ҳам ўзининг меҳнат зарбдорлари бор.

Қуюв цехининг илғор ишчиси Мели Баратов ана шуларнинг биридир. У Н. Гораев етакчилигидаги коммунистик меҳнат бригадасининг аъзоси. Коллектив ишчилари пландаги 650 ўрнига 700 тагача қуюв маҳсулотлари тайёрлашмоқда.

Суратларда: илғор сут соғувчи З. Шарипова ва учинчи даража Меҳнат Шуҳрати орденли ишчи М. Баратов.

И. Хўжаев (ЎзТАГ) ва В. Молгачев фотолари.

ЎЗАРО ТЕКШИРИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

БЕТГА АЙТГАННИНГ ЗАҲРИ ЙЎҚ

Хоразм области пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадаси аъзолари уч кундан бери Қорақалпоғистон автоном республикаси пахтакорлари, шоликорлари, чорвадорлари, соҳибкорлари, боғбонларининг йил бошида қабул қилган социалистик мажбуриятларини бажаришда қандай ишлар олиб бораётганликлари билан танишмоқдалар.

Тўрткўл, Беруний, Элликқалъа, Амударё, Хўжайли районларидаги ўнлаб илғор хўжаликлар гектар бошига 55—60 центнердан ҳосил тўплаш устида қизғин иш олиб бормоқдалар. Ана шу хўжаликларда ғўза қатор ораларига ишлов бериш, озиқлантириш, суғориш каби ишлар агротехника тадбирлари асосида ўтказилмоқда. Автоном республиканинг шимолидаги Нукус, Шуманай, Ленинобод, Кегайли, Чимбой, Қораўзак районларининг ўнлаб бўлим ва бригадаларида баравж ғўзалар ҳозирнинг ўзиданоқ мўл ҳосилдан дарак бермоқда. Аммо ютуқлар билан бир қаторда зудлик билан тугатилиши лозим бўлган нуқсонлар ҳам бор.

Мусобақадош дўстлар айрим колхоз ва совхозларда ғўза парваришидаги камчиликларни кўриб ранжидилар. Ғўза қатор ораларига сифатсиз ишлов бериш, кўллатиб ва чўллатиб суғориш ҳоллари ҳамон давом этмоқда. Бундай аҳвол Хўжайли районидаги «Ленин байроғи», Охунбобоев номли колхозларда, Кегайли районидаги «Қизил аскар», «Кегайли», Чимбой районидаги «Октябрь 40 йиллиги», «Келес» совхозларида, шунингдек Қўнғирот районининг қатор хўжаликларида содир бўлмоқда.

Колхоз ва совхозларда техника ремонтининг аҳволи шу куннинг талабига мутлақо жавоб бермайди. Етарли миқдорда ем-хашак тайёрлашда ҳамон қолоқликка барҳам берилмаган. Мусобақадошлар ана шунга ўхшаш камчиликларни рўй-рост айтиб, уларни тугатиш юзасидан қимматли маслаҳатлар бердилар.

Р. ЕШИМБЕТОВ, «Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЧЕТ ЭЛЛИК ГЕОЛОГЛАР — ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

Москвада очиладиган халқаро геологлар конгрессининг қатнашчилари бўлган турли мамлакат геологларининг катта бир группаси Тошкентга келди. Уларнинг кетидан яна тўртта мана шундай группа республикамизга етиб келади. Шу кунларда ҳаммаси бўлиб икки юзга яқин чет эллик олим ва мутахассис бу ерга келиб кетади.

Конгресс делегатлари фойдали қазилмаларни қидириб топиш ва қазиб чиқариш, сув хўжалиги ва мелиорация объектлари қурилишининг геологик шароитларини ўрганиш, геофизика изланишларини ташкил этиш соҳасида республикада орттирилган тажриба билан танишадилар. Улар Қалмоққир, Саричека, Учқулоч конларида, Ангрен кўмир разрезида ва «Подземгаз» станциясида, Чорвоқ сув омбори ва бошқа объектларда бўладилар, илмий-тадқиқот ва ишлаб чиқариш коллективларидаги ҳамкасблари билан учрашадилар.

(ЎзТАГ).

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов СССРга келган Гвинея Республикасининг миллий мудофаа министри капитан Л. Кейтни 25 июль куни қабул қилди.

Учрашув чоғида ҳар икки томонни қизиқтирувчи масалалар кўриб чиқилди.

Дўстона вазитда ўтган суҳбатда Қуролли Кучлар Бош штабининг бошлиғи — СССР мудофаа министрининг биринчи ўринбосари Совет Иттифоқи Маршали Н. В. Огарков, бошқа расмий кишилар иштирок этдилар. (ТАСС).

МАТБУОТ ЖАНГОВАР ВА ҲУЖУМКОР БЎЛСИН

26 июль куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида республика оммавий ахборот ва пропаганда воситалари ходимларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленумининг талаблари қандай бажарилаётгани, матбуотнинг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми қарорларидан келиб чиқадиган вазифалари муҳокама этилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев доклад қилди.

Кенгаш қатнашчилари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми қарорларини, унинг республикада содир бўлган салбий ҳодисалар ва тенденцияларга, партиявий турмушнинг ленинча нормаларидан чекиниш ҳолларига нисбатан принципиал позициясини якдиллик билан маъқулладилар. Матбуот ходимлари, деб таъкидланди кенгашда, пленум белгилаган тадбирларни амалга оширишда республика партия ташкилотининг чинакам жанговар, ишончли ёрдамчилари бўлишлари керак.

Республикада ҳозир кучли оммавий-пропаганда воситалари бор. Матбуот ходимларининг кўпминг кишилик отряди самарали ижодий ишлаши, бу ишни муттасил такомиллаштириши учун уларга зарур бўлган ҳамма шароит яратилган.

Республика журналистлари партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари ўртага қўйган вазифаларни амалга оширишга, иқтисодий ва социал ривожланишнинг энг муҳим проблемаларини ҳал этишга, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашга ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. Бироқ редакция коллективларининг фаолиятини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми позициялари ва талаблари асосида танқидий баҳолаш зарур.

Ҳозир ҳар бир редакция жамики янги, чинакам илғор тажрибаларни қандай қўллаб-қувватлаётганлиги ва пропаганда қилаётганлиги, камчиликларни қандай очиб ташлаётганлиги, яроқсиз иш методларини фош қилаётганлиги, партия қўйган энг муҳим вазифаларни ҳал этишда қандай қатнашаётганлиги унинг ишига баҳо беришдаги бош мезон ҳисобланади. Принципиал тарзда гапириладиган бўлса, оммавий ахборот соҳасидаги ҳамма воситалар ҳам бу мезонга мувофиқ эмаслигини нотиқлар уқтириб ўтишди. Республика матбуотида, телекўрсатув ва радиоэшиттиришларида тез-тез фақат муваффақиятлар дабдаба билан гапирилади, ўткир муаммолар, ишдаги камчилик ва нуқсонлар ҳақида кўпинча лом-мим дейилмайди.

Матбуот социал-иқтисодий программанинг энг муҳим қоидаларини рўёбга чиқаришда активроқ позицияда туриши керак. Бу гап, аввало, халқ хўжалигининг етакчи тармоқларига, Озиқ-овқат ва Энергетика программаларининг вазифаларини амалга ошириш, пахтачиликни юксалтириш, саноат маҳсулоти сифатини яхшилаш соҳасидаги мажбуриятларнинг бажарилиши устидан контроллик қилишга тааллуқлидир.

Матбуот ходимлари олдида экономиканинг туб проблемаларини — саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришидаги фан-техника тараққиёти, уни интенсивлаш, меҳнат унумдорлигини ошириш, мавжуд ҳамма резервлардан фойдаланиш масалаларини чуқур ва мунтазам таҳлил этиш вазифаси турибди. Газеталар, телевидение ва радио ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг энг муҳим манбаларидан бири бўлмиш илғор тажрибани пропаганда қилиш билан бирга, деб таъкидлашди сўзга чиққан нотиқлар, айрим коллективларнинг орқада қолиш сабабларини қатъият билан очиб ташлашлари, план ва мажбуриятлар бажарилмаслиги, хўжасизлик ва исрофгарчилик учун конкрет айбдорларни танқид қилишлари лозим.

Матбуот ходимлари турмушимиздаги турли-туман салбий ҳодисаларга тағин ҳам кескин қарши чиқишлари, бу камчиликлар тугатилишига ҳаракат қилишлари, коллективларда юксак талабчанлик, ҳар бир кишининг ўзига топширилган иш учун қаттиқ жавобгарлигини кучайтиришга кўмаклашадиган муҳитни вужудга келтириш тўғрисида ғамхўрлик қилишлари керак.

Кенгаш қатнашчилари оммавий ахборот ва пропаганда воситаларининг ходимлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми белгиланган йўлдан бориб, ўз зиммаларига партия юклаган юксак вазифани яхшироқ бажарадилар, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашдаги, беш йилликнинг иқтисодий ва социал вазифаларини ҳал этишдаги ролларини оширадилар, деб ишонтирдилар.

Кенгашда КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими В. Н. Бакланов нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Т. Н. Осетров, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Ҳ. Абдуллаева қатнашди. (ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ЯГОНА СИЁСИЙ КУН

СЎЗ ВА ИШ БИРЛИГИ— МУВАФФАҚИЯТЛАР ГАРОВИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XVI ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!

«Меҳнат коллективлари ва раҳбарларнинг масъулиятини ошириш, улар ҳаракатининг бирлиги — социал-иқтисодий вазифаларни муваффақиятли амалга оширишнинг муҳим шартидир», — бугун ўтадиган ягона сиёсий куннинг шиори шундай. Партия органларининг сайлаб қўйилган активи, идора ва муассасаларнинг раҳбарлари меҳнат коллективларида бўлиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми якунлари ҳақида гапириб берадилар. Бошқарувни такомиллаштириш, кадрлар масъулиятини ошириш, меҳнат коллективларининг ролини кучайтириш, ўн биринчи беш йиллик план топшириқларини муваффақиятли бажаришнинг барча муҳим масалалари тўғрисида бу учрашувларда атрофлича фикрлашиб олинади.

МЕҲНАТКАШЛАР ТАКЛИФИ АСОСИДА

Одамлар эҳтиёжига ҳозиржавоб бўлайлик

Сўнгги ягона сиёсий кунда меҳнаткашлар ишлаб чиқариш ва маданий-маиший шароитларни яхшилаш масалаларига тааллуқли кўпгина истаклар билдиришди. Қуйида меҳнаткашларнинг уч саволи юзасидан амалга оширилаётган ишлар ҳақида мутасадди ташкилот раҳбарларининг «Совет Ўзбекистони» мухбирига берган жавобларини ўқийсиз.

МЕДИЦИНА ХИЗМАТИ ЯХШИЛАНДИ

М. ЗОКИРОВА,
Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги даволаш-профилактика ёрдами бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

— Тошкент агрегат заводида бўлган учрашув чоғида меҳнаткашлар кўпгина поликлиникаларда аҳолига медицина хизматининг савияси қониқарсиз аҳволда эканлиги ҳақида гапиришди. Министрлик коллегияси бу танқидий мулоҳазани ўрганиб, Тошкент шаҳрида амбулатория-поликлиника ва «тез ёрдам» хизматини яхшилаш ва такомиллаштиришга доир масалани алоҳида қараб чиқди. Шуни айтиш керакки, кейинги вақтда шаҳарда даволаш муассасаларининг моддий-техника базаси бирмунча мустаҳкамланди. Бир қатор янги поликлиникалар ташкил этилди. Медицина ёрдамини ихтисослаштириш кенгаймоқда. Тез медицина ёрдами станцияси замонавий ускуналар билан жиҳозланган бинога кўчирилди. Шу билан бирга меҳнаткашлар ҳақли равишда таъкидлаганидек, ҳали амбулатория-поликлиника хизматида жиддий камчиликлар мавжуд. Участка врачлари ишини ташкил этиш қониқарли эмас. Шанба ва якшанба кунлари медицина хизмати кўрсатиш яхши йўлга қўйилмаган. Министрлик коллегияси шуларни назарда тутиб поликлиникаларни, тез медицина ёрдами станциясини малакали мутахассислар, медицина техникаси билан таъминлаш, дори-дармонлар сарфини ҳисобга олишни контрол қилиш чораларини белгилади. Эндиликда поликлиникаларда беморларни даволаш савияси мунтазам назорат қилиб турилибди.

ОБОДОНЛАШТИРИШГА ЭЪТИБОР

Ш. ШОМАНСУРОВ,
Тошкент шаҳар ижроия комитети ободонлаштириш бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

— «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасида ягона сиёсий куни меҳнаткашлар кабелсозлар массивида ободонлаштириш ишлари талабга жавоб бермаслигини ҳаққоний танқид қилишди. Биз бундан тегишли хулоса чиқариб, массивда жамоат жойларини тозалаш, йўлларни ремонт қилиш тадбирларини белгиладик. Қисқа муддатда посёлкадаги майдонлар, йўллар тартибга келтирилди. Обидова номли, «Победа», «Хлебников» сингари кўчалар ремонт қилинди. Дарахтларни, буталарни суғориш учун сув шахобчалари барпо этилди. «Узбекгидрогеология» илмий-тадқиқот институти қудуғидан Ж. Обидова ва унга туташ кўчалардаги ўсимликларни, дов-дарахтларни суғориш учун қўшимча ирригация тармоқлари барпо этилди. Мавжуд ариқлар тозаланди. Салор канали қирғоқларини тартибга келтириш ишлари бошлаб юборилди. Яқин келажакда канал қирғоқлари меҳнаткашларнинг сайилгоҳига айлантирилади. Кабелсозлар массивидан чиқиндиларни вақтида ташиб кетиш учун иккита автомашина ажратилди. Уларнинг ҳаракат графиклари ишлаб чиқилди.

САВДО ТАРМОҒИ КЕНГАЯДИ

Е. ВЛАСОВ,
«Узторгстрой» трестининг бошқарувчиси.

Тошкентдаги самолётсозлар шаҳри йирик турар жой массивларидан бирига айланди. Лекин бу ерда савдо шахобчалари суст қурилаётганлиги, колхоз бозорини фойдаланишга топшириш пайсалга солинаётганлиги меҳнаткашларнинг ҳақли эътирозига сабаб бўлмоқда. Бизнинг коллективимиз колхоз бозори, савдо маркази қурилишини пайсалга солаётгани тўғри. Чунки бу қурилишлар ўз вақтида етарли маблағ ва материаллар билан таъминланмади. Бу йилги иш ҳажми ҳам апрель ойи охирларида тасдиқланди. Табиийки, бу ҳол иш суръатларини оширишга имкон бермасди. Бироқ биз белгиланган план топшириқларини бажариш чораларини кўраётирмиз. Ўтган олти ой мобайнида савдо маркази қурилиши учун бу йилга ажратилган 80 минг сўм маблағ деярли ўзлаштириб бўлинди. Колхоз бозори қурилишида ҳам ана шундай мураккабликлар мавжуд. Чунончи, бош пудратчи ташкилот техникавий муаммоларни ўз вақтида ҳал қилмаётир. Қурилиш арматура ва бошқа материаллар билан таъминланмаяпти. Бу йил трестимиз мана шу қурилишда 170 минг сўм маблағни ўзлаштириб, қатор қурилиш-монтаж ишларини қўлдан чиқариши керак. Объектни келгуси йилда фойдаланишга топшириш мўлжалланмоқда. Биз планни вақтида уддалаш учун қурилиш суръатларини ошириш чораларини кўряпмиз.

УЧРАШУВДА ТИЛГА ОЛИНГАН

ИШГА СОЛИНМАГАН РЕСУРСЛАР

Наманган шаҳар меҳнат коллективларида май ойида ўтган ягона сиёсий кунда меҳнаткашлар 281 савол, таклиф, мулоҳаза ва истак билдиришганди. Уларнинг 216 таси дарҳол ҳал этилди. 12 та таклиф ва мулоҳаза чора кўриш учун юқори партия ва совет органларига юборилди. Шаҳар партия комитети 53 танқидий фикр ва таклиф юзасидан кўриладиган тадбирларни ўз назоратига олди. Чунончи, «Уззлектротерм» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош корхонасида учрашув чоғида ишлаб чиқариш ресурсларидан, янги ускуналардан ўринли фойдаланилмаётганлиги, кўплаб қимматбаҳо механизмларни монтажлаш чўзилиб кетаётганлиги танқид қилинган эди. Орада икки ойдан кўпроқ вақт ўтди. Хўш, шу муддатда бу соҳадаги ишда ўзгариш ясалдими! Умуман, шаҳар корхоналарида янги техникани ўрнатиш ва ундан фойдаланиш қай аҳволда!

Биз шу сингари саволларга жавоб излаб, Наманган шаҳридаги кўпгина корхоналарда бўлдик. «Уззлектротерм»нинг бош корхонасида йилига 2 миллион сўмлик электр иситгичлар ишлаб чиқариш қуввати барпо этилмоқда. У шу йилнинг биринчи ярмида фойдаланишга топширилиши керак эди. Лекин муҳим иш пайсалга солинаётир. Янги қувват қачон ишга тушади? Ўрнатилган жиҳозлар қачон маҳсулот бера бошлайди? Капитал қурилиш бўлимининг бош инженери А. Мирзенко бу саволларимизга жавобан омборда бор-йўғи 80 минг сўмлик ўрнатилмаган ускуна борлигини айтди.

Бирлашма бош директори Т. Мақсудов ҳам, бош инженери В. Точилин ҳам сўнгги йилларда ўрнатилган конвейерлар, пресслар, токарлик дастгоҳлари ва бошқа ускуналарнинг ҳаммаси яхши ишлаётганлигини таъкидлашди. Ишлаб чиқариш участкаларида бўлганимизда эса бунинг аксини кўрдик. Тўрт йил муқаддам 120 минг сўмлик пўлат ўрамларини кесадиган жиҳозлар ўрнатилган эди. Лекин улар бир кун ҳам ишлатилмади. Чунки корхонага уларда кесиладиган хом ашёнинг ўзи келтирилмайди. Металл листини штамплаш автомати, деталларга импульс ишлов берадиган жиҳозлар, электр иситгичларини синаш чоғида ишлатиладиган қурилмалардан ҳам ёлчитиб фойдаланилмаётир. Кенг истеъмол буюмлари цехида ҳам қимматбаҳо прессларни ўрнатиш кечикиб кетмоқда. Умуман, бош корхонанинг ўзида 250 минг сўмлик жиҳозлар монтажланмаган ёки тўла қувват билан ишлатилмаётир.

—Денгиздан томчи, —деди бирлашма бош инженери шу ҳақда гап очилганида.— 9 миллион сўмлик жиҳозга эга бўлган корхона учун бу нима деган гап. Норматившдан чиққанимиз йўқ.

Бирлашма партия комитети секретари В. Шариков ягона сиёсий кунда айтилган танқидий фикрлар юзасидан қандай чоралар кўрилаётганлиги ҳақидаги саволимизга бирор ўринли жавоб бера олмади. Аслида бу муаммо корхона коммунистлари учун янгилик эмас. Апрель ойининг бошларида бош корхона аппарати цех партия ташкилотининг йиғилишида шу масала муҳокама қилинган эди. Лекин партия комитети қуйидан кўтарилган бу муаммони бартараф этишга ҳануз ишчанлик билан киришгани йўқ.

Наманган консерва заводида ҳам аҳвол яхши эмас. Шу йилнинг январигача бу ерда деярли 600 минг сўмлик ўрнатилмаган жиҳозлар йиғилиб қолган эди. Бир кеча-кундузда 550 тонна помидорни қайта ишлайдиган автомат линия ишга туширилиши керак эди. Аммо у ярим-ёрти ўрнатилганича ётибди.

—Етишмаётган жиҳозлар келтирилиши билан линияни ишга туширамиз, — дейди завод директори А. Ўринов бамайлихотир.

Бундай бeғамлик шаҳар атрофидаги сабзавоткор хўжаликларга қимматга тушмоқда.

Биз химия заводи цехларида бўлганимизда ҳам халқ хўжалик планини бажаришга лоқайдлик билан муносабатда бўлинаётганлигини кўрдик. Корхонани реконструкциялаш кўп йиллардан буён чўзилиб келмоқда. Бу ишга қарийб 16 миллион сўм капитал маблағ сарфланди. Заводни қайта қуриш тугалланса, ғоят ноёб маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 15 минг тоннага ортади. Тўғри, бош пудратчи — 10-қурилиш тресты қурилиш-монтаж ишларини шу йили тугаллаш учун барча имкониятларни ишга соляпти. Лекин ишнинг умумий суръати талабга мутлақо жавоб бермайди. Ўтган йили келтирилган 2,6 миллион сўмлик жиҳознинг ярмиси ҳам ҳали монтажланмаган. Ноёб ускуналар очиқ майдонда сочилиб ётибди. Қурувчилар йил охиригача яна 1,5 миллион сўмлик жиҳозларни монтаж қилиш учун жой ҳозирлашлари лозим. Айни пайтда янги ускуналар билан комплектлашдаги чалкашликлар ҳам иш суръатини пасайтирмоқда. Чунончи, Тўйтепадаги тажриба-экспериментал металл конструкциялари заводи иккинчи кварталда 120 тонна деталларни етказиб бериши лозим эди. Лекин унинг асосий қисми ҳалигача етказиб берилгани йўқ. Ўтган йили бу ерда 2000 тонна мазут сақланадиган омборлар қурилиши тугалланиши керак эди. Бироқ «Стальмонтаж», «Электромонтаж», «Промвентеляция»нинг кўчма колонналари бирозгина ишни чала ташлаб кетишгани учун бу объектни ярим йилдан буён фойдаланишга топшириш пайсалга солиб келинмоқда.

Умуман, Наманган шаҳар саноат корхоналарининг аксариятида аҳвол шундай. Ёғ-мой, «Ремдеталь» заводлари, «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» шойи газламалар комбинатида ҳам кўплаб қимматбаҳо ускуналарни ўрнатиш, созлаш ва ишга тушириш жараёни йиллаб чўзилаётир. Шу йилнинг бошига қадар шаҳар корхоналарида 6 миллион 286 минг сўмлик ўрнатилмаган жиҳозлар ва ускуналар йиғилиб қолган эди. Меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, ялпи маҳсулот ҳажмини кескин кўпайтиришнинг бу ғоят муҳим резерви ҳануз ҳаракатсиз турибди.

Маълумки, КПСС Марказий Комитетининг шу йил февраль ва апрель ойларида бўлиб ўтган Пленумларида, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида ўн биринчи беш йиллик топшириқларини бажариш ҳал қилувчи паллага кирганлиги, ҳар бир иш жойида фойдаланилмаётган резервларни аниқлаш ва жадал ишга тушириш лозимлиги уқтириб ўтилган эди. Наманган шаҳар саноатчилари ҳам меҳнат унумдорлигини қўшимча равишда 1 процент ошириш, маҳсулот таннархини белгиланганидан 0,5 процент камайтириш учун бошланган оммавий ҳаракатга қўшилиб, ўз зиммаларига юксак мажбуриятлар қабул қилишган. Уларни муваффақиятли бажариш ваъдани уддалаш, барча ресурсларни вақтида ишга солишни тақозо этиши табиий. Бинобарин, янги техника бўйича белгиланган тадбирлар собитқадамлик билан оғишмай бажарилиши бугунги куннинг долзарб вазифасидир.

А. НИЁЗОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

КПСС ҳужжатлари тўплами

«КПСС съездлари, конференциялари ва Марказий Комитет Пленумларининг резолюциялари ҳамда қарорлари» тўпламининг КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институти тайёрлаган тўққизинчи нашрининг учинчи томи босилиб чиқди. Унга партиянинг 1922 йил декабридан 1925 йил декабригача бўлган фаолияти тўғрисидаги энг муҳим ҳужжатлар киритилган.

Том В. И. Лениннинг аслида сиёсий васияти бўлмиш сўнгги хатлари ва мақолалари) (1922 йил декабрь—1923 йил март) билан очилади.

Томда эълон қилинган ҳужжатлар Лениннинг СССРда социализм қурилиши планини амалга ошириш учун кураш авж олиб кетганлигини акс эттиради, В. И. Лениннинг ғоялари, у ўртага қўйган конкрет вазифалар коммунистик партиянинг бутун фаолиятини белгилаб берганини кўрсатади.

Китобни Сиёсий адабиёт нашриёти чиқарди. (ТАСС).

УКРАИНА ССР. Николаев областида иттифоқимизда ягона энергия комплекси юзага келтириляпти. Бу ерда атом, гидро ва гидроаккумулятор электр станцияси бирлаштирилади. Суратда: иккинчи реактор корпуси.

(ТАСС фотохроникаси).

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

ТИНИҚ ОВОЗЛИ МАГНИТОФОН

Харьков университети олимларининг тавсиясига биноан тайёрланган магнит лента симфоник оркестр овозининг ёҳуд хонанда овозининг ҳамма бойликларини эшиттира олади. Олимлар «Свема» ишлаб чиқариш бирлашмаси билан тузилган шартномага мувофиқ, бир неча йиллардан бери товуш ёзиш ва уни эшиттиришда ишлатилувчи материалларнинг хоссаларини тадқиқ этиб келмоқдалар.

— Ҳаммага маълум магнит лентаси физика нуқтаи назаридан анча мураккаб объектдир, — дейди ишлар раҳбари физика-математика фанлари доктори Ю. Попков. — Лентада электрон микроскоп орқалигина кўринадиган ғоят майда магнит нинача — ферритлар товуш сақлайди. Энди товуш тиниқ чиқмоғи учун шу зарраларни керакли ўлчамга қадар ўстириб, муайян тартибда жойлаштириш керак бўлади. Биз ишлаб чиқарувчилар учун тез анализ қилиш методларини тайёрладик. Бу методлар дастлабки материалнинг аниқ характеристикаларини зарраларнинг нечоғли магнитланганлиги, қабул қилувчанлиги, бир жинслилиги ва бошқа хоссаларини тезда билиб олишга имкон берди. Лента тайёрлаш технологиясига зарур тузатишлар киритишга ҳам шулар ёрдам берди. Шундай қилиб, товуш тиниқ ёзиладиган ва узоқ сақланадиган сифатли ленталар ҳосил қилиш мумкин бўлди.

(ТАСС).

Ишчи ва деҳқонларнинг муносиб ворисларини тарбиялайлик

Ислоҳотнинг амалга оширилиши мактаб ўқувчиларини таълим билан ишлаб чиқариш меҳнатини бирга қўшиш асосида меҳнатсеварлик руҳида тарбиялашни ва касб танлашга ўргатишни, ҳунар-техника билим юртларида малакали ишчи кадрлар тайёрлашни тубдан яхшилаш, ёшларга умумий ўрта таълим беришни умумий ҳунар таълими билан тўлдириш имконини беради.

(КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленумининг «Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишлари ҳақида»ги қароридан).

ҲУНАРЛИНИНГ ҚЎЛИ ГУЛ

ПАРТИЯ XXVI съезди ҳунар-техника таълими ишчи ва деҳқонларнинг муносиб ворисларини тарбиялаш соҳасида кейинги йилларда эришган ютуқларни юксак баҳолади. Жумладан, республикамизда ҳам бу борада ибратли ишлар амалга оширилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг доимий диққат-эътибори шарофати, маҳаллий партия ва совет органларининг актив ёрдами, базавий корхоналар мадади билан ҳунар-техника таълими ходимларининг фидокорона меҳнатлари туфайли кейинги икки беш йилликда 364 билим юрти очилиб, 775 мингдан ортиқ малакали ёш ишчи тайёрланди. Таълимнинг бу формаси хусусан Қорақалпоғистон АССР, Хоразм, Самарқанд, Сурхондарё ва Бухоро областларида яхши ривожланди. Ўн биринчи беш йилликнинг ўтган уч йили мобайнида билим юртларимиз яна бир юз иккитага кўпайди, уларнинг моддий-техника базаси тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Ҳозирги кунда республикамиздаги барча шаҳар ва районларда ҳунар-техника билим юртлари мавжуд, кўпгина районларда механизаторлар, чорвадорлар, қурувчи ва бошқа ишчи кадрлар тайёрлаш учун зарур база мавжуд. Ўзбекистондаги 590 билим юртида 277 минг йигит-қиз уч юздан ортиқ касб ўрганмоқда.

Билим юртларида талабаларни коммунистик руҳда тарбиялашга, уларда марксча-ленинча дунёқарашни шакллантиришга, таълим сифатини оширишга алоҳида эътибор берилмоқда. Кейинги пайтда бизнинг илм масканларида таълимнинг техник воситалари, электрон-ҳисоблаш техникасидан, ўқув-тарбия жараёнини ташкил этишнинг илғор усул ва методларидан тобора кенгроқ фойдаланилмоқда. Айни чоғда ижтимоий фанлар ва рус тилини ўқитиш сифати ошди.

Шуниси қувончлики, ҳунар-техника билим юртларида ишчи касбини эгаллаш ижтимоий-фойдали меҳнат асосида олиб борилмоқда. Шу беш йилликнинг ўтган уч йили мобайнида ўқув-ишлаб чиқариш устахоналарида талабаларимиз 3,6 миллион сўмлик саноат маҳсулоти ишлаб чиқардилар, қурилиш ва саноат корхоналарида салкам ўттиз миллион сўмлик иш бажарилди.

Шу билан бирга ҳунар-техника таълими системасида камчилик ва нуқсонлар батамом бартараф этилган эмас. Билим юртларимиз халқ хўжалигининг ишчи кадрларга бўлган қўшимча эҳтиёжини ўттиз процент атрофида таъминламоқда, холос. Қурилиш учун, қишлоқ хўжалиги машинасозлиги, озиқ-овқат саноати корхоналари ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқлари учун ишчилар тайёрлаш етарли эмас. Ўқув-тарбия жараёнида ҳам камчиликлар учраб турибди. Айрим талабалар пухта билим ва кўникма эгалламай туриб ўқишни битириб кетмоқда.

Замонавий ишлаб чиқариш эса ҳар тарафлама билимдон, кенг профилли мутахассислар талаб этмоқда. Шу жиҳатдан олганда айрим билим юртларимизнинг ўқув-моддий базаси бугунги кун талабларига жавоб бермайди. Уларнинг аксарияти мослаштирилган бинoларга жойлашган бўлиб, фан кабинетлари, ўқув-ишлаб чиқариш устахоналари етишмайди. Аҳвол шу даражага бориб етганки, қишлоқ хўжалиги механизаторлари тайёрлайдиган баъзи билим юртларида тажриба хўжалиги йўқ. Замонавий асбоб-ускуналар, дастгоҳлар, машина ва механизмлар етишмаслиги эса эски касал бўлиб қолди. Билим юртлари дастгоҳ ускуналари билан 62,3, пайванд ускуналари билан 48, трактор ва қишлоқ хўжалик машиналари билан 50 процент таъминлангач, ўқишни битирган ёшлар қандай қилиб серунум меҳнатга ўргансин, замонавий ишлаб чиқаришни пухта эгалласин? Самарқанд, Қашқадарё ва Жиззах областлари билим юртларида бу камчилик айниқса яққол кўзга ташланади. Республикамизнинг кекса билим юртларидан бири — 10-ўрта ҳунар-техника билим юрти Андижон машинасозлик заводига ишчи кадрлар етказиб беради. Унинг ўқув устахонасида ҳамма дастгоҳ ускуналари эски, кўпи ишга яроқсиз. Шунга қарамай завод билим юртини замонавий ускуналар билан таъминлаш хусусида ҳеч бир ёрдам кўрсатмаётир. Республика Қишлоқ хўжалиги министрлиги 1982—1983 йилларда ўз оталигидаги ҳунар-техника билим юртларига 358 ўрнига атиги 125 та трактор ва бошқа қишлоқ хўжалик машинаси ажратганига нима дейсиз?!

Министрлик ва идоралар билим юртлари қурилишига ҳам яхши эътибор қилмаяптилар. Кейинги уч йилда шу мақсадда ажратилган капитал маблағнинг 24,8 миллион сўми ўзлаштирилмай қолди. Шу беш йилликнинг ўтган уч йили мобайнида билим юртларининг капитал қурилиш планини «Главсредазирсовхозстрой» 42,2, республика Енгил саноат министрлиги 56,3, «Главташкентстрой» 57,7, республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги 69 ва бизнинг Ҳунар-техника таълими давлат комитети 77,5 процент бажарди.

Техника тараққиётининг жадал суръатлари, ижтимоий ишлаб чиқаришнинг малакали меҳнатга эҳтиёжи тобора ортиб бораётганлиги барча камчиликларни тугатиш, ҳунар-техника таълими системасида ишчи кадрлар тайёрлаш сифатини яхшилашни тақозо этади. Бу ҳақда КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил апрель Пленумида, умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишга оид партия ва ҳукуматимиз ҳужжатларида алоҳида таъкидланди. Ягона типдаги ҳунар-техника таълими ўқув юртлари — ўрта ҳунар-техника билим юртлари ташкил этиш ана шу муҳим вазифаларни ҳал этишда жуда катта роль ўйнайди. Таълимнинг бу системасини янада ривожлантириш ва такомиллаштириш юзасидан республика Ҳунар-техника таълими давлат комитети ва унинг жойлардаги органлари, маҳаллий партия, совет ташкилотлари, министрлик ва идоралар, саноат корхоналари, колхоз ва совхозлар катта иш олиб боришлари керак.

РЕСПУБЛИКАМИЗДА ҳунар-техника таълимини ривожлантиришнинг кенг программаси ишлаб чиқилди. 1985 йилга бориб малакали ишчи кадрлар тайёрлашда бу системанинг улушини 40—45 процентга етказиш мўлжалланмоқда. Шу мақсадда яна 194 та билим юрти очилади. Ўн иккинчи беш йилликда эса билим юртлари сони 682 тага етади, 815 минг ишчи тайёрланадиган бўлади. Табиийки, бу улкан вазифаларни ҳал этиш намунали ўқув-тарбия ишлари учун тегишли шароити бўлган билим юртлари барпо этишдан ташқари мавжуд илм масканларининг ўқув-моддий базасини кенгайтириш ва мустаҳкамлашни тақозо этмоқда. Ҳар бир ўрта ҳунар-техника билим юртида ихтисос бўйича ва умум-таълим фанларидан ўқув кабинетлари барпо этиш, уларни кўргазмали ўқув қўлланмалари, асбоб-ускуналар, таълимнинг техник воситалари билан тўла жиҳозлаш керак. Талабаларнинг таълими камолга етиши учун ўқув-ишлаб чиқариш устахоналари, тажриба хўжаликлари бўлиши, улар замонавий дастгоҳлар, машина ва механизмлар билан тасдиқланган нормада таъминланиши лозим. Дарсдан ташқари тарбия ишлари олиб бориш учун, талабаларнинг уй-жой ва маиший шароитини лозим даражада ташкил этиш учун ҳамма шароит яратилиши зарур. Бунда министрлик ва идоралар, корхоналар, колхоз ва совхозлар базавий ҳунар-техника билим юртларига амалий ёрдам кўрсатишлари керак.

Ҳунар-техника таълими тобора ривожланиб, билим юртларига қабул кўпайиши ўқувчилар ва ота-оналар ўртасида касбга йўналтириш ишларини тубдан яхшилашни талаб этади. Ҳар бир билим юртида талабалар миқдори мўлжалдагидек бўлишига эришиш, шу мақсадда билим юртлари ва ишчи касбларининг нуфузини ошириш керак. Бу борада комсомол, халқ маорифи ва ҳунар-техника таълими органлари ҳамда республика Меҳнат давлат комитети катта манфаатдорлик ва активлик кўрсатадилар деб ўйлаймиз.

Ўқув-тарбия жараёнини янада такомиллаштириш шундай бўғинки, у ўзида илғор педагогика илми, фан-техника ва социал тараққиёт ютуқлари, инженер-педагог кадрлар маҳорати негизида оила, жамоатчилик ва меҳнат коллективларининг яқин ҳамкорлигида талабаларнинг таълими, тарбияси ва камолоти узвий бирлигини мужассамлаштиради. Ҳунар-техника таълими органлари касбга оид дарслар, умумтаълим фанлари ва дунёқарашни шакллантирувчи дарслар беришни яхшилашлари, таълимни ишлаб чиқариш меҳнати билан янада узвийроқ бирлаштиришлари керак. Ишлаб чиқариш таълими жараёнида фойдали маҳсулот ишлаб чиқариш, базавий корхоналар буюртмаси асосида қилинадиган ишлар турларини кўпайтириш лозим. Энг яхши ишчи кадрлар, меҳнат ветеранлари ва тажрибали мураббийлар раҳбарлигида талабаларни илғор бригадалар ва звенолар таркибига киритиш уларнинг ишлаб чиқариш практикасини ўташларида асосий омил бўлиб қолиши керак. Айни чоғда ҳунар-техника билим юртларининг раҳбарлари ва инженер-педагог ходимларни танлашга эътиборни кучайтириш зарур. Халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари ўрта ҳунар-техника билим юртлари талабалари билан ишлашга мутахассисларни кўпроқ жалб этишлари, республика Госплани ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги билим юртлари учун инженер-педагог кадрлар тайёрлашни кенгайтириш масаласини ҳал этишни тезлаштиришлари давр тақозосидир.

Шак-шубҳа йўқки, Ўзбекистон ҳунар-техника таълими системаси ходимлари КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорларини, умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишларини амалга ошириш юзасидан ўз зиммаларига юкланган вазифаларни шараф билан бажарадилар, таълимнинг ана шу системасини янада ривожлантириш ва такомиллаштириш учун ҳамма зарур тадбирларни амалга оширадилар. КПСС Марказий Комитетининг «Комсомолга партия раҳбарлигини янада яхшилаш ва ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашда унинг ролини ошириш тўғрисида»ги қарорида айтилганидек, ёшларда замонавий билимларни эгаллашга узвий эҳтиёж туғдиришга, улар бунёдкорлик фаолиятига, иқтисодий ва социал ривожланишнинг асосий вазифаларини ҳал этишга, давлат ва жамиятни бошқаришга актив жалб қилинишига эришадилар.

Р. ЖЎРАЕВ,
Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ЭЪТИБОРСИЗЛИК ОҚИБАТИ»

◆ Юқоридаги сарлавҳа остида босилган (газетанинг 30 май сони) танқидий мақолада «Узколхозстрой» бирлашмасига қарашли ташкилотлар иш фаолиятидаги айрим камчиликлар танқид қилинган эди.

Ана шу мақола юзасидан ЎЗБЕКИСТОН ССР ПРОКУРАТУРАСИ қуйидагича жавоб йўллаган. Мақолада қайд қилинган фактлар тасдиқлангани, текширишда «Кашкадарьяоблколхозстрой» ва «Хоразмоблхозстрой» бирлашмаларида молиявий интизомни бузган, давлат мулкини талон-торож қилган, давлат ва меҳнат интизомини бузган кишилар моддий жавобгарликка тортилдилар. Айбдор шахслар устидан жиноий иш қўзғатилди. Нишон ва Қамаши колхозлараро механизациялашган кўчма колонналаридаги ишлар устидан доимий назорат ўрнатилди.

Янгиариқ, Хазорасп, Урганч колхозлараро кўчма механизациялашган колонна бошлиқлари Машарипов, Эгамбердиев ва Қутлимурадовларга, шунингдек, Гурлан колхозлараро механизациялашган кўчма колонна бош бухгалтери Ш. Эшматовга қаттиқ ҳайфсан берилди. Келтирилган зарарни қоплаш учун Боғот, Шовот колхозлараро механизациялашган кўчма колонна бошлиқлари ва бош бухгалтерлари ойлик маошидан ушлаб қолинди.

Колхозлараро қурилиш ташкилотларининг ишини яхшилаш юзасидан конкрет чора-тадбирлар белгиланди.

Қишлоқ хўжалик ишлари кундалиги

ТЕРИМ АГРЕГАТЛАРИ МАВСУМГА ШАЙ БЎЛСИН

Ҳозир колхоз ва совхозларнинг машина трактор паркларида 189 мингдан зиёд трактор, 35,5 мингта пахта териш машиналари, 5 мингта юклагич, 8,6 мингта кўсак узиш, 11,6 мингта кўрак чувиш агрегатлари ва кўплаб экиш ҳамда ҳосилни йиғиб-териб олувчи техника воситалари мавжуд.

Самарқанд, Сурхондарё, Тошкент, Наманган областларида терим техникаси ремонти юқори суратда олиб борилмоқда.

Республика областлари ва Қорақалпоғистон АССР бўйича пахта териш машиналари ва бошқа йиғим-терим агрегатларининг шайлиги сўнгги маълумотларга кўра қуйидагича (процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — пахта териш машиналари; учинчи устун — кўрак чувиш агрегатлари; тўртинчи устун — юклагичлар; бешинчи устун — кўсак узиш агрегатлари; олтинчи устун — шоли ўриш комбайнлари; еттинчи устун — маккажўхори ўриш комбайнлари.

Қорақалпоғистон АССР	54,6	67,0	70,0	43,3	54,3	69,7
Андижон	75,5	59,7	91,5	30,9	84,6	93,4
Бухоро	80,4	74,3	89,0	63,2	—	83,0
Жиззах	59,4	48,5	74,1	41,6	—	77,6
Қашқадарё	64,7	58,0	87,5	52,0	—	88,0
Навоий	77,9	52,3	86,5	42,7	—	86,1
Наманган	82,8	72,0	93,4	75,8	84,6	94,6
Самарқанд	91,1	49,9	87,6	48,0	—	76,1
Сурхондарё	88,2	63,8	93,1	67,7	100,0	100,0
Сирдарё	72,7	42,3	78,8	38,5	82,3	88,5
Тошкент	87,7	78,0	94,6	68,6	78,5	91,9
Фарғона	75,7	43,8	92,3	60,9	—	90,2
Хоразм	81,9	57,0	90,0	56,1	80,8	84,6

Шу билан бир қаторда бу муҳим иш ҳамма жойда ҳам кўнгилдагидек деб бўлмайди. Қорақалпоғистон Автоном республикасида пахта териш машиналарининг 45,4 проценти, Жиззах областида 40,6 процент, Қашқадарё областида 35,3 проценти ремонт кутиб ётибди.

Қорақалпоғистон АССРда 1517 та пахта машинасининг ремонти ҳали тугалланмаганлигига қарамай 1 июлдан 16 июлгача бор-йўғи 32 таси созланди. Бу кўрсаткич тегишли равишда Бухоро областида 739 ва 21 тани, Фарғона областида 526 та ва 96 тани ташкил этди. Агар иш шу аҳволда давом эттириладиган бўлса, ремонтга жуда кўп вақт талаб қилинади.

Қораўзак, Қўнғирот, Зомин, Толимаржон, Ромитан, Дўстлик, Жомбой, Нарпай, Баҳористон ва бошқа қатор районларда пахта териш агрегатларининг 45 процентидан 85 процентигача ҳали созланган эмас. Қўнғирот, Қораўзак, Зомин, Толимаржон районларида 1 июлдан 16 июлга қадар биронта ҳам машина ремонт қилинмади. Ромитан ва Хатирчи районларида эса терим агрегатларининг тайёрлиги камайиб кетди. Комсомолобод, Балиқчи, Янгибозор, Урганч, Шаҳрисабз, Усмон Юсупов, Хатирчи, Хонқа, Денов районларида кўрак чувиш агрегатларининг 21-50 проценти мавсумга шайланган.

Топшириқ бўйича республика колхоз ва совхозларида ремонт ишларига 56,8 минг механизатор ва слесарь ажратилиши лозим. Амалда эса 42,7 минг киши мавжуд. Қорақалпоғистон АССРда 4,3 минг киши ўрнига 2,2 минг киши, Жиззах областида 3,4 минг киши ўрнига 1,7 минг киши, Сирдарё областида 3 минг киши ўрнига 1,9 минг киши созлаш ишида иштирок этмоқда.

Ҳамма ерда ҳам сифатга етарли эътибор берилмаяпти. Госсельтехнадзор инспекторлари Қорақалпоғистон АССР, Сирдарё, Бухоро, Тошкент ва Хоразм областларида ремонт технологияси бузилаётганлигини аниқладилар. Қорақалпоғистон АССРда текшириб кўрилган 541 та машинанинг 5,7 процентида нуқсонлар бор.

Қишлоқ хўжалик органлари, хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассислари терим техникаси ремонтини қисқа муддатларда тугаллаш учун барча чораларни кўрмоқлари шарт.

Йиғим-терим мавсумига қадар Ўзбекистон ССР «Госкомсельхозтехника»си бўлинмалари колхоз ва совхозларнинг инженерлик хизматлари билан биргаликда терим вақтида агрегатларни тўла қувват билан узлуксиз ишлашини таъминлаш мақсадида ремонт сифати ҳақида қайғуришлари, эҳтиёт қисмлар, агрегатлар узелларининг алмашиш фондини ташкил этмоқлари, техника хизмат кўрсатиш воситаларини шай қилиб қўйишлари лозим.

Хўжаликларнинг раҳбарлари, мутахассислари ҳозирданоқ терим плани, графикларини тузмоқлари, терим-транспорт отрядларини зарур техника, тракторчилар, механизаторлар, ҳайдовчилар билан комплектламоқлари, уларнинг малакасини оширмоқлари, йиғим-теримда қатнашадиганлар учун қулай шарт-шароитлар ятратмоқлари талаб этилади.

Йиғим-теримнинг муваффақияти барча звеноларнинг уюшқоқлиги, баҳамжиҳат, бехато ишлашига кўп жиҳатдан боғлиқ. Мавсумни ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўрган ҳолда кутиб олиш барча колхозлар, совхозлар, қишлоқ хўжалик органлари, механик-ҳайдовчилар, тайёрловчилар, таъминотчиларнинг бош вазифасидир.

Қорақалпоғистон АССР. Беруний районидаги «Коммуна» колхозининг Ворошилов номли участкаси пахтакорлари 350 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан хирмон кўтариш учун курашмоқдалар. Меҳр билан парвариш қилинган ғўзаларнинг ҳар тупида ғуж-ғуж ҳосил нишоналари кўзга ташланади. Деҳқонлар ҳосил тўплашда ҳал қилувчи палла бўлган айни кунларда ғўза қатор ораларига ишлов бериш, ўз вақтида суғоришга алоҳида эътибор беришяпти. Суратда: 45 центнерчи Рўзим Хорлиев бригадасининг илғор механизатори Байрамбек Мерганов.

Р. Ўтамуродов фотоси.

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ — АМАЛДА

БИР ЕРДАН ИККИ ҲОСИЛ

Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози деҳқонлари ҳар йили сабзавотдан, айниқса, картошкадан мўл ҳосил етиштирмоқдалар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Анвар Эгамназаров бошлиқ бригада аъзолари ўтган йили 50 гектар майдонга картошка экиб, ҳар гектаридан пландаги 130 центнер ўрнига 192 центнердан ҳосил олиб, юқори кўрсаткичга эришган эдилар. Бригада миришкорлари юбилей йилида ҳар гектар ердан 200 центнердан картошка олишга аҳд қилиб, фидокорона меҳнат қилдилар. Натижада катта-катта майдонларда мўл ҳосил етиштирилди. Ҳозир маҳсулот пешма-пеш шаҳарликлар дастурхонига етказиб берилмоқда. Ҳосилдан бўшаган майдонларга такрорий экин экиляпти. Умуман колхоз бўйича 117 гектар ердаги эртаги картошка йиғиштирилиб, ўрнига кечки картошка ва карам экилди.

Кечки экинлар ҳам меҳр билан парвариш қилинмоқда. Биринчи сувдан чиққан такрорий экинлар барқ уриб ўсяпти.

Н. АБДУФАТТОХОВ.

ПАХТА ВАХТАСИ:

ПАРВАРИШ ҚИЗҒИН

◆ Каттақўрғон районидаги Ленин номли колхоз пахтакорлари собиқ лалми ерларнинг 200 гектарини забт этдилар. Ҳозир бу ерда ғўза барқ уриб ривожланмоқда. Мўл ҳосил устаси Тоштемир Норов бошчилик қилаётган комплекс механизациялашган хўжалик ҳисобидаги бригада ғўзани парвариш қилмоқда.

— Жазирама иссиқ ғўзадаги ҳосил тугунчаларини сақлаб қолиш учун қўшимча чоралар кўришига мажбур этди, — дейди шу коллектив раҳбари. — Механизаторларнинг юмушлари, айниқса, кўп. Еримиз қаттиқ, шунинг учун культиватор тиғи қаттиқ ишқаланавериб қизиб кетади ва ишдан чиқадиган ҳоллар ҳам юз беради. Шунинг учун ҳам тезликни пасайтириб ишлашимизга тўғри келмоқда. Бригада сувчиларининг ҳам ишлари кўп.

Бригада Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига гектар бошига 25 центнер — пландагидан анча кўп пахта териб олишга қарор қилди.

ЧОТҚОЛ ТОҒИ ЭТАКЛАРИДА

◆ Чотқол тоғи этакларидаги Косонсой районида жойлашган беш юз гектарлик қўриқ Бомраха массиви суғориладиган деҳқончилик зонасига қўшилди.

Иккита насос станцияси ишга туширилганидан кейин бунга эришилди. Насос станциясининг агрегатлари ҳар секундда тўрт кубометр сувни деярли юз метр баландликка чиқариб бермоқда. Бу сув 22 километр узунликдаги каналдан «Бухоро», «Ўзбекистон», «Косонсой» совхозларининг боғларига, токзорларига, полизларига тарқалади. Косонсой дарёсининг сувини баланд тоғли Каниен массиви ҳам олди. Шу массивдаги майдонларда помидор ва ем-хашак экинлари етиштирилмоқда.

Гидротехника иншоотларини қуриш билан айни бир вақтда тоғ этакларида Бомраха посёлкаси ҳам қад кўтарди.

ҲАМ ПАХТА, ҲАМ ДОН

◆ Қарши районидаги «Москва» совхозининг механизаторлари яқиндагина буғдойзор бўлган майдонга экилган ғўзаларга дастлабки комплекс ишлов беришга киришдилар.

Бу йил хўжаликда ҳосил ўриб-йиғиб олинганидан кейин 150 гектар майдон оқилона тақсимланди. Массивнинг ярми ғўзанинг тезпишар навлари учун ажратилди. 55 гектар майдонга полиз маҳсулотлари, қолган майдонларга эса маккажўхори экилди.

Такрорий экинлар яхши парвариш қилинмоқда. Чунончи, С. Худойбердиев билан Р. Маматовларга бириктиб қўйилди. Деҳқонлар кузда ҳар гектар ердан 30 центнер «оқ олтин» териб олишни мўлжалламоқдалар. Полизчилар, маккажўхорикорлар ҳам мўл ҳосил олдилар.

(ЎзТАГ).

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

УЛАН-БАТОР. Совет—монгол қўшинлари Халхин-Гол дарёси яқинида япон агрессорлари устидан қозонган ғалабанинг 45 йиллик юбилейини Шарқий Гоби аймоғининг саноат корхоналари ва хўжаликлари меҳнатчилари социалистик мажбуриятларини амалга оширишда юқори натижалар билан кутиб олмоқдалар. Масалан, Хажу-Улан ва Хар-Айраг кончилик корхоналарининг интернационал коллективлари олий сифат категориясидаги маҳсулот ишлаб чиқариш таклифларини ошириб бажармоқдалар, Чойр экспедициясининг геологлари кон-қидириш, разведка қилиш ва пармалаш ишларини анча ошириб бажардилар. Ўлка индустриясининг меҳнаткашлари йил бошидан буён ҳаммаси бўлиб, пландан ташқари қарийб 2 миллион тугриклик маҳсулот ишлаб чиқардилар.

ПРАГА. Чехословакиянинг Горжице шаҳридаги электр ускуналари заводида саноат роботлари кўплаб ишлаб чиқарила бошлади. «Механик ёрдамчилар» вазни 32 килограммгача бўлган заготовкаларга ишлов бера оладилар. Улар зарарли ишлаб чиқариш участкаларида одамларнинг ўринларида ишлайдилар, штамповка ва қуйима ишларида кенг фойдаланилади. ЧССР халқ хўжалигига робот техникасини жорий қилишдан кузатилган бош мақсад унумли, ижодий ва тежамли меҳнат учун энг қулай шароитларни яратишдан иборат. Саноатни роботлаштириш умумдавлат программаси шу вазифаларни ҳал этишга бўйсундирилган. Ҳозирги беш йилликнинг охиригача уч мингта автомат манипуляторни жорий қилиш назарда тутилмоқда.

(ТАСС).

АҚШ ДАВЛАТ ДЕПАРТАМЕНТИДАГИ МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ВАШИНГТОН, 26 июль (ТАСС). Давлат департаментида ўтказилган навбатдаги матбуот конференцияси деярли тўла-тўкис космос ҳарбийлаштирилишининг олдини олиш юзасидан Совет—Америка музокараларини ўтказиш ҳақидаги СССР таклифига бағишланди. Давлат департаментининг вакили Ж. Хьюз мухбирларнинг кўпдан-кўп саволларига жавоб қайтариб, Қўшма Штатлар Совет Иттифоқининг таклифига дипломатик йўллар орқали жавоб қайтаришга қарор берди, деб айтди. У Америка мактубининг моҳиятини ҳозир бўлган журналистларга маълум қилишдан бош тортди ва АҚШ маъмурияти космик қуролларни синаш ва жойлаштиришни тўхтатиб қўйиш тўғрисидаги СССР таклифини бажаришга тайёрми? деб бир неча марта такрорланган саволга жавоб қайтаришдан бўйин товлашга уринди. Хьюзни ҳоли жонига қўймаган мухбирлар лоақал АҚШ маъмуриятининг бу проблемага ёндашувини умумий тарзда бўлса ҳам изоҳлаб беришни илтимос қилганларида, у Венадаги музокаралар чоғида АҚШ турли масалаларни бемалол кўтариб чиқавериши мумкин, деб ҳисобламоқда, деган гапни айтди. Америка матбуотининг уқтириб ёзишича, давлат департаменти расмий вакилининг шундан кейинги сўзларига қараганда, Оқ уйдагилар Совет Иттифоқининг музокаралар тўғрисидаги таклифи теварагида сўз ўйинни найрангини давом эттириб, аслида эски салбий позициядан воз кечмаяптилар. Америка газеталари космоснинг милитарлаштирилиши олдини олиш тўғрисидаги совет таклифлари теварагида вужудга келаётган вазиятни ёритиб, АҚШ маъмурияти гўё музокаралар хусусида қайишқоқлик позициясида тургандек бўлиб кўринишга уринаётганини таъкидламоқдалар. Аммо мана шу «қайишқоқлик» замирида СССРнинг конкрет таклифидан бўйин товлаш ва Венадаги музокараларда бошқа масалалар ҳақида гап юритиш нияти яшириниб ётибди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● ЛОНДОН. АҚШ билан Буюк Британия ўртасидаги «алоҳида муносабатлар» Лондонни Вашингтоннинг итоатгўйига, Оқ уй халқаро авантюраларининг кўмакчисига айлантирди. Британия телевидениеси орқали кўрсатилган 1 программанинг амалий хулосаси шу. Унинг автори — инглиз журналисти Кристофел Хитченс бу мамлакатларда ашаддий ўнг позициядаги ҳукуматлар турган ҳозирги пайтда бундай тенденциялар айниқса кучайганлигини уқтирди.

● ДЕҲЛИ. Бомбайда «СССРда уй-жой қурилиши» фотовиставкаси очилди. Ҳиндистонда аҳолиси 8 миллиондан ошадиган шу шаҳарнинг жамоатчилиги ҳар бир совет гражданининг СССР Конституцияси билан мустаҳкамланган уй-жойли бўлиш ҳуқуқи қандай қилиб амалга оширилганлиги тўғрисида ҳикоя қилувчи экспозицияни зўр қизиқиш билан кутиб олди. Катта Бомбай маъмури Д. М. Сутханкар фотовиставканинг очилиши маросимида сўзлаб, СССРдаги уй-жой қурилиши программасига юксак баҳо берди. У шу соҳада Совет Иттифоқи орттирган тажрибалар Ҳиндистон учун муҳимлигини айтиб, бирoдарлашган Бомбай ва Ленинград шаҳарлари ўртасида нафли мулоқотлар бўлаётганлигини таъкидлади.

● МАПУТУ. Мозамбик халқи давлат тасарруфига олиш кунини тантана билан нишонлади. У эксплуатация ва синфий зулмдан ҳоли жамият қуриш учун курашда муҳим босқич бўлди. Мамлакатда 1975 йилда қўлга киритилган мустақилликнинг дастлабки кунлариданоқ туб социал-иқтисодий ўзгаришлар амалга оширила бошлади. Кўпгина саноат корхоналари, банклар ва страхование компаниялари, даромадли уйлар, ўқув юртлари давлат ихтиёрига олинди. Ерга эгалик қилиш тўғрисида янги қонун кучга кириб, ер, ўрмон ва ер бағрини давлатнинг мулки деб эълон қилди. Шу чоралар натижасида экономикада давлат секторининг салмоғи анча кўпайди. Ҳозир ялпи миллий маҳсулотда давлат ҳиссаси 40 процентдан, қурилишда 70 процентдан, транспортда 85 процентдан ошади.

(ТАСС).

Корейс халқи билан бирдамлик

Жаҳон Тинчлик Кенгашининг қарорига мувофиқ ўтказилган корейс халқининг чет эл қўшинларини Жанубий Кореядан олиб чиқиб кетиш ва мамлакатни тинч демократик асосда бирлаштириш учун олиб бораётган кураши билан анъанавий бирдамлик ойлиги 27 июлда ниҳоясига етади. Бундан 31 йил муқаддам худди ана шу куни Корея Халқ Демократик Республикаси халқининг қаршилигини буқа олмаган агрессорлар ярашиш ҳақидаги битимни имзолашга мажбур бўлдилар.

Уч йиллик қонли уруш ёш республика учун оғир синов бўлди. Лекин унинг халқи мардлик ва матонат кўрсатди, Совет Иттифоқи ва социалистик давлатларнинг мададига суяниб, бу синовдан шараф билан чиқди. Сеул режими ва унинг океан ортидаги ҳомийларининг корейс халқи революцион ғалабаларини тугатиш йўлидаги шум нияти чиппакка чиқди.

КХДР халқи агрессиянинг оғир жароҳатларини тугатиб, мамлакатда социалистик жамиятни қуришга киришди. Лекин бу бунёдкорлик ишлари мураккаб шароитларда олиб борилмоқда. Корея ярим ороли ҳамон парчаланиб турибди. Бу корейс халқининг миллий манфаатларига зид бўлиб, Узоқ Шарқдаги сиёсий аҳволни заҳарламоқда. Ҳокимият тепасида Америка найзалари ёрдамида турган Сеул қўғирчоқ режими ярим оролдаги кескинлик муҳитини баттар кучайтираётир. АҚШнинг Корея жанубидаги тиш-тирноғигача қуролланган 40 минг кишилик оккупациячи корпуси мамлакатни тинч бирлаштириш йўлидаги асосий ғовдир.

Бироқ ана шундай шароитларда ҳам КХДР ҳукумати Ватанни тинч бирлаштириш учун бутун куч-ғайратларини сарфлаётир. Унинг ярим оролдаги вазиятни соғломлаштириш, Жанубий Кореядан Америка қўшинлари олиб чиқиб кетилгандан сўнг мамлакатни тинч бирлаштириш учун шароитларни яратишга қаратилган ташаббуслари бунинг ёрқин далилидир. Совет Иттифоқи мазкур ташаббусларни доимо қўллаб-қувватламоқда. Ўртоқ К. У. Черненко таъкидлаганидек, совет кишилари корейс халқи ҳал этиш учун сабот билан курашаётган туб миллий проблемани яхши биладилар ва тушунадилар. Бу — Америка империализмининг айби билан парчаланган мамлакатни бирлаштириш проблемасидир.

Бугун ниҳоясига етаётган бирдамлик ойлиги корейс халқининг ҳаққоний кураши доимо қўллаб-қувватлаётганлигининг ёрқин намойиши бўлди. Ойлик доирасида мамлакатимизда бўлиб ўтган йиғилишлар, учрашувлар ва митингларда барча совет кишилари қатори республикамиз меҳнаткашлари ҳам корейс халқининг адолатли кураши билан бирдам эканликларини изҳор қилдилар.

А. РЎЗИЕВ.

ҚАТЪИЙ ҚОРАЛАДИЛАР

МЕХИКО. (ТАСС). Куба ташқи ишлар министри Исидора Мальмиерка АҚШнинг Никарагуага қарши агрессиясини, Гондураснинг ҳарбийлаштирилишини ва Қўшма Штатларнинг Марказий Америка мамлакатлари ишларига аралашувининг бошқа формаларини қатъиян қоралади. У Мексикада чиқадиган «Диа» газетасида босилган суҳбатида «Контадор групаси»нинг ташаббусини қўллаб-қувватлаётганлигини айтди. Мексика, Колумбия, Венесуэла ва Панаманинг кўрган тадбирлари, деб таъкидлади министр, региондаги можаронинг кенгайиб кетишига йўл қўймаслик учун ҳал қилувчи ёрдам берди. Бу можаро АҚШнинг Никарагуа ва Сальвадор халқларининг ишларига ҳарбий йўл билан бевосита аралашувига олиб келиши мумкин эди.

Бутун жаҳонда тинчликни ҳимоя қилиш, деди И. Мальмиерка, Куба ташқи сиёсатининг доимий мақсадидир. Куба давлат ва халқларнинг ҳуқуқларини қаттиқ ҳурмат қилиш асосида Марказий Америкадаги муаммони сиёсий жиҳатдан ҳал этиш учун кўмаклашишга тайёр эканлигини билдиради.

И. Мальмиерка АҚШ ҳукмрон доираларнинг Кубани яккалаб қўйишга эришиш йўлидаги пуч уринишларини қатъиян рад этди. Ҳозирги вақтда Куба 122 мамлакат билан алоқа боғлаганлиги ва жаҳондаги 88 давлат билан расмий дипломатик муносабат ўрнатганлиги каби факт, деб уқтириб ўтди у, Америка империализмининг ана шу режалари тамомила барбод бўлганлигини тасдиқлайди. Қўшма Штатлар, деди министр, революциямизнинг ўзгармас характерини тан олишга ва тенглик ҳамда бир-бирини ҳурмат қилиш принциплари асосида Куба билан муносабатларни нормаллаштиришга мажбур бўладиган пайт келади.

Ҳозирги кунда, деб таъкидлади И. Мальмиерка, бизнинг мамлакатимиз революцияни Қўшма Штатларнинг ҳужумларидан ҳимоя қилиш проблемасига алоҳида эътибор беришга мажбурдир. Бунинг натижасида тараққиёт ва халқаро ҳамкорлик мақсадлари учун фойдалана олишимиз мумкин бўлган талайгина одам кучи ресурслари ва моддий ресурсларни бошқа эҳтиёжларга сарф қилишга тўғри келмоқда. Аммо, шунга қарамай, деди у, бизнинг врачларимиз, ўқитувчиларимиз, бинокорларимиз ва инженерларимиз жаҳоннинг 41 мамлакатида ўзларининг интернационал бурчини бажариб, касалликларни йўқотиш, саводсизлик ва қолоқликни тугатиш учун курашда Африка, Осиё ва Лотин Америкаси халқларига ёрдам бермоқдалар. Бу эса Кубанинг ривожланаётган бошқа халқлар билан жанговар бирдамлигини яққол ифода этади.

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

ЖАҲОН БЎЙЛАБ
ЭНГ ҚИММАТ НАРХДА

● XVII асрда ишланган немис соати Лондондаги кимошди савдосида бир миллион юз минг долларга сотилди. Соат фил суяги ва кумушдан ишланган.

АП агентлигининг хабарига кўра кимошди савдосида ҳеч қачон соат бундай нархда сотиб олинмаган.

«ЭРКИН ДУНЁ» ҚИЁФАСИ
ФИЛЬМНИ ТОМОША ҚИЛОЛМАЙДИ

● Жанубий африкалик санъаткор Симон Бруидесс «Матье акаси» фильмида бош ролллардан бирини ижро этди. Бироқ актёрнинг ўзи фильмни кўра олмайди. Чунки, кино рангли тасвирда суратга туширилган бўлса, у фақат оқ танлилар учун мўлжалланган кинозалларда намойиш этилади.

ШУНАҚАСИ ҲАМ БЎЛАДИ
ДЕВОРНИ... ЎҒИРЛАШЯПТИ

● Мексиканинг нодир археологик ёдгорликлари «иш билармон» кишилар томонидан аёвсиз шикастланиб, унинг қисмлари ўғирлаб кетилмоқда, деб хабар беради, Испаниянинг ЭФЭ агентлиги.

Машҳур саёҳатчи Колумб давригача бўлган давр иншоотларининг қолдиқларини ҳимоя қилиш учун мамлакат ҳукумати аҳолига мурожаат қилди ва миллий ёдгорликларга зарар етказувчи кишилар учун тегишли қонун чиқарди.

Шунга қарамай, Теотиуакан қадимий шаҳридаги тош деворнинг 20 квадрат метри номаълум сабабларга кўра йўқолди. Бу ёдгорлик кейинчалик Мексикада, эмас балки, Сан-Франциско (АҚШ) музейида пайдо бўлиб қолди.

ОЛИМПИАДА-84
ЯНГИ БУРГУТ КЕРАК

● Ёзги олимпиада ташкилотчиларининг фикрларига кўра унинг очилиш маросимида стадион узра бургут учиб ўтиши керак. Бургут АҚШнинг қудрати рамзи ҳисобланади.

Ёввойи ҳайвонларни муҳофаза қилиш бўйича жамият раҳбарлари бу хабарни эшитишгач, маросимда бургутдан фойдаланишга қатъий норозилик билдирдилар. Ёввойи ҳайвонларни муҳофаза қилиш Миллий агентлигининг ходимларидан бири доктор Жеймс Карпентер айтдики, бургутнинг стадион узра учиши байрам учун алоҳида кайфиятни бағишламайди. Бироқ, унга учиш «насиб» бўлмайди. Ташкилот комитети вакилининг журналистларга берган баёнотида айтилишича бургут синов учишларидаёқ ҳаяжонланиб ўзини «йўқотиб» қўйган. Энди ташкилотчиларга олимпиада очилиши маросимига янги бургутни излаб топиш таклиф қилинди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МАДАНИЯТ ИНСТИТУТИ
кафедралар бўйича
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

доцентлар: музика назарияси ва тарихи, граждан мудофааси ва медицина тайёргарлиги (фан кандидати);

катта ўқитувчилар: хор дирижёрлиги, режиссёрлик ва актёрлик маҳорати, кутубхона фонди ва каталоглари (2), жисмоний тарбия;

ўқитувчилар: рус тили, болалар адабиёти ва болалар билан кутубхона ишлари, хореография, нутқ маданияти (2), режиссёрлик ва актёрлик маҳорати, жисмоний тарбия (2).

Институтнинг Наманган шаҳридаги факультетида ишлаш учун

Кафедра мудирлари (фан кандидатлари): кутубхонашунослик ва библиография, марксизм-ленинизм, тил ва адабиёт.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: 700164, Тошкент шаҳри, Высоковольтний массиви, 127-«а» уй. Телефонлар 62-03-23, 62-03-24.

М. И. КАЛИНИН НОМИДАГИ АНДИЖОН ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ
кафедралар бўйича
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Нормал анатомия, рентгенология, асаб касалликлари, сиёсий иқтисод (иқтисод фанлари докторлари, доцентлар): кўз касалликлари (медицина фанлари докторлари ва кандидатлари):

нормал физиология **профессори** (ярим ставка).

доцентлар: нормал анатомия, даволаш факультетининг ички касалликлар пропедевтикаси (2), учинчи ички касалликлар, кўз касалликлари, акушерлик ва гинекология, 1-болалар касалликлари (2), 2-болалар касалликлари (2), болалар сили, клиник фармакология;

ассистентлар: биоорганик ва биологик химия (1,5) нормал анатомия (4), нормал физиология, паталогик анатомия (3), умумий гигиена (ярим ставка), социал гигиена (1,5), ички касалликлар пропедевтикаси (5), эпидемиология, болалар инфекцияси (4), топографик анатомия билан оператив хирургия, асаб касалликлари, суд-медицинаси, болалар касалликлари пропедевтикаси (1.5), биринчи болалар касалликлари (6,5), иккинчи болалар касалликлари (5), ЛФК, болалар хирургияси (3);

ўқитувчилар: КПСС тарихи (1,5) илмий коммунизм, философия, рус тили.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Адрес: Андижон шаҳри, Навоий проспекти, 124-уй.

Ўзбекистон ССР Балиқ хўжалиги давлат комитети
ИЧКИ ҲОВУЗЛАР БАЛИҚ ХЎЖАЛИГИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
қуйидаги лабораториялар бўйича
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Мудир (биология фанлари кандидати), **кичик илмий ходимлар** (3): балиқ урчитиш материали ишлаб чиқариш биотехникаси;

катта илмий ходим, кичик илмий ходимлар (2); генетика, селекция ва насл ишлари;

кичик илмий ходим: кўллар ва сув омборларини балиқ хўжалиги мақсадларида ўзлаштириш.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Адрес: 700112, Тошкент шаҳри, Фарҳод кўчаси.

К. Д. УШИНСКИЙ НОМЛИ ЎҚИТУВЧИЛАР МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ВА ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ МАРКАЗИЙ ИНСТИТУТИ
кафедралар бўйича
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

рус тили: **мудир** (доцент, фан кандидати), **доцент, катта ўқитувчи, ўқитувчи.**

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб 2 ой.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳри, 95-алоқа бўлими, А. Саидов кўчаси, 6-уй.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг аппарати раҳбарлиги партия ва касаба союз ташкилотлари Олий Совет Президиуми Ишлар мудирлигининг катта инструктори Ҳ. Н. Тожибоевга опаси **Савригул ТОЖИБОЕВА**нинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Тошкент давлат университети ректорати, партия ва жамоат ташкилотлари география факультетининг доценти **Хаюпхон ШАПЕНОВ**нинг вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ МИНИСТРЛИГИ
ЎЗБЕКИСТОН ССР МАОРИФ МИНИСТРЛИГИ
ЎЗБЕКИСТОН ССР МАДАНИЯТ МИНИСТРЛИГИ
ЎЗБЕКИСТОН ССР СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ МИНИСТРЛИГИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЕРЛИ АҲОЛИСИДАН БЎЛГАН КИШИЛАРНИ МАМЛАКАТИМИЗ МАРКАЗИЙ ШАҲАРЛАРИ ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА

1984—1985 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

МАМЛАКАТИМИЗ ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА АБИТУРИЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА РЕСПУБЛИКАМИЗНИНГ ҚУЙИДАГИ БАЗА ЎҚУВ ЮРТЛАРИ ЗИММАСИГА ЮКЛАТИЛГАН.

БУХОРО ОЗИҚ-ОВҚАТ ВА ЕНГИЛ САНОАТ ТЕХНОЛОГИЯСИ ИНСТИТУТИ

Москва химия-технология институтига: органик бўёқлар ва оралиқ маҳсулотларнинг химиявий технологияси.

Москва енгил саноат технологияси институтига: чарм технологияси; чарм-буюмларни конструкциялаш.

Ленинград тўқимачилик ва енгил саноат институтига: нотўқима тўқимачилик материаллари ишлаб чиқариш.

Киев енгил саноат технологияси институтига: чарм буюмларни конструкциялаш.

Қозон химия-технология институтига: пластик массаларнинг химиявий технологияси; лаклар, бўёқлар ва лак-бўёқ қопламаларининг химиявий технологияси; кино-фото материалларининг химиявий технологияси.

Урал политехника институтига: химия саноати экономикаси ва уни ташкил этиш;

Олтой политехника институтига: донни сақлаш ва қайта ишлаш технологияси.

Фрунзе политехника институтига: консервалаш технологияси; гўшт ва гўшт маҳсулотлари технологияси; сут ва сут маҳсулотлари технологияси.

Олмаота энергетика институтига: шаҳар электр транспорти.

Қарағанда политехника институтига: саноат транспорти.

НУКУС ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

Ленинград давлат университетига: микробиология.

Ленинград аниқ механика ва оптика институтига: теплофизика.

Киев политехника институтига: металлар физикаси.

Запорожье индустриал институтига: табиий ва оқава сувларни тозалаш.

Қозон давлат университетига: радиофизика ва электроника.

Днепропетровск инженерлик-қурилиш институтига: қурилишни автоматлаштириш ва комплекс механизациялаш.

Свердловск инженерлик педагогика инстутитига: электроэнергетика.

Владимир политехника институтига: ички ёниш двигателлари.

Таганрог давлат педагогика институтига: рус тили ва адабиёти.

Қозоғистон давлат университетига: метеорология.

Фрунзе политехника институтига: консервалаш технологияси; гўшт ва гўшт маҳсулотлари технологияси; сут ва сут маҳсулотлари технологияси.

САМАРҚАНД ДАВЛАТ АРХИТЕКТУРА-ҚУРИЛИШ ИНСТИТУТИ

Москва пўлат ва қотишмалар институтига: металларга босим остида ишлов бериш.

Ленинград инженерлик-қурилиш институтига: табиий ва оқава сувларни тозалаш.

Киев инженерлик-қурилиш институтига: қурилишни автоматлаштириш ва комплекс механзациялаш.

Днепропетровск инженерлик қурилиш институтига: қурилишни автоматлаштириш ва комплекс механизациялаш.

Белоруссия политехника институтига: аниқ механика приборлари; киноаппаратура.

Одесса политехника институтига: теплоэнергетика жараёнларини автоматлаштириш.

Львов политехника институтига: қурилиш материаллари саноати экономикаси ва уни ташкил этиш.

Ленинград киноинженерлари институтига: киноаппаратура, овоз техникаси.

Олмаота энергетика институтига: шаҳар электр транспорти.

Қарағанда политехника институтига: саноат транспорти.

САМАРҚАНД ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

Москва давлат университетига: микробиология; генетика.

Сибирь металлургия институтига: металлар физикаси.

Свердловск инженерлик-педагогика институтига: электроэнергетика.

Львов политехника институтига: биологик актив бирикмаларнинг химиявий технологияси.

Қозон давлат университетига: радиофизика ва электроника.

Қозоғистон давлат университетига: метеорология.

Фрунзе политехника институтига: консервалаш технологияси; гўшт ва гўшт маҳсулотлари технологияси; сут ва сут маҳсулотлари технологияси.

ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ ВА ЙЎЛЛАРИ ИНСТИТУТИ

Ленинград политехника институтига: кўтарма-транспорт машиналари ва асбоб-ускуналари: металларга босим остида ишлов бериш.

Харьков политехника институтига: кўтарма-транспорт машиналари ва асбоб-ускуналари.

Белоруссия политехника институтига: ички ёниш двигателлари.

Владимир политехника институтига: ички ёниш двигателлари.

Днепропетровск металлургия институтига: металларга босим остида ишлов бериш.

Жданов металлургия институтига: металларга босим остида ишлов бериш.

Запорожье машинасозлик институтига: кўтарма-транспорт машиналари ва ускуналари.

Олмаота энергетика институтига: шаҳар электр транспорти.

Қарағанда политехника институтига: саноат транспорти.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

Москва мураккаб химия технологияси институтига: биологик актив бирикмаларнинг химиявий технологияси.

Москва химия-технология институтига: радиацион химия.

Москва геодезия инженерлари институтига: аэрофотогеодезия; картография.

Москва давлат университетига: сиёсий иқтисод; фалсафа; математика; механика; геофизика; илмий коммунизм.

Ленинград давлат университетига: радиофизика ва электроника; сиёсий иқтисод; илмий коммунизм; генетика.

Қозон давлат университетига: метеорология; илмий коммунизм.

Свердловск инженерлик-педагогика институтига: электроэнергетика.

Ростов давлат университетига: сиёсий иқтисод; фалсафа-фалсафа.

Белоруссия давлат университетига: сиёсий иқтисод; фалсафа.

Урал давлат университетига: сиёсий иқтисод; фалсафа; илмий коммунизм.

Томск давлат университетига: сиёсий иқтисод; фалсафа; КПСС тарихи.

Қозон химия-технология институтига: кинофото материалларининг химиявий технологияси.

Новосибирск геодезия, аэрофото суратга олиш ва картография инженерлари институтига: аэрофотогеодезия; картография.

Қозоғистон давлат университетига: метеорология.

ТОШКЕНТ ХАЛҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИ

Москва полиграфия институтига: полиграфия саноати экономикаси ва уни ташкил этиш.

Москва бошқарув институтига: қурилишда бошқаришни ташкил этиш.

Ленинград инженерлик-экономика институтига: химия саноати экономикаси ва уни ташкил этиш.

Украина полиграфия институтига: полиграфия саноати экономикаси ва уни ташкил этиш, китобшунослик ва китоб савдосини ташкил этиш.

Бутуниттифоқ Кинематография давлат институтига: кинематография экономикаси.

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК ВА ЕНГИЛ САНОАТ ИНСТИТУТИ

Москва полиграфия институтига: полиграфия машиналари.

Москва енгил саноат технологияси институтига: полимер пленка материаллари ва сунъий чарм технологияси.

Киев политехника институтига: целлюлоза-қоғоз ишлаб чиқариши машиналари ва аппаратлари.

Москва тўқимачилик институтига: нотўқима, тўқимачилик материалларини ишлаб чиқариш.

Қозон химия-технология институтига: пластик массаларнинг химиявий технологияси; лаклар, бўёқлар ва лак-бўёқ қопламаларнинг химиявий технологияси.

ФАРҒОНА ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ

Москва пўлат ва қотишмалар институтига: металлшунослик; металларга термик ишлов бериш асбоб-ускуналари ва технологияси.

Москва энергетика институтига: электр аппаратлари;

Москва нефть-химия ва газ саноати институтига: газнефть тармоқлари, газ омборлари ва нефть базалари иншоотлари.

Киев политехника институтига: теплофизика; ахборот ўлчов техникаси.

Запорожье индустриал институтига: табиий ва оқава сувларни тозалаш.

Днепропетровск инженерлик қурилиш институтига: қурилишни автоматлаштириш ва комплекс механизациялаш.

Львов политехника институтига: қурилиш материаллари экономикаси ва уни ташкил этиш; нефть ва газни қайта ишлашнинг химиявий технологияси.

Қозон химия-технология институтига: нефть ва газни қайта ишлашнинг химиявий технологияси.

Ивано-Франковск нефть ва газ институтига: газ-нефть тармоқлари, газ омборлари ва нефть базаларини лойиҳалаш ва улардан фойдаланиш; газ-нефть тармоқлари, газ омборлари ва нефть базалари иншоотлари; нефть ва газ саноати экономикаси ва уни ташкил этиш.

Иваново энергетика институтига: теплоэнергетика жараёнларини автоматлаштириш.

Уфа нефть институтига: газ-нефть тармоқлари, газ омборлари ва нефть базаларини лойиҳалаш ва улардан фойдаланиш; газ-нефть тармоқлари, газ омборлари ва нефть базалари иншоотлари.

Запорожье машинасозлик институтига: электр аппаратлари.

Қозоғистон политехника институтига: фойдали қазилмаларни бойитиш; металлшунослик ва металларга термик ишлов бериш технологияси.

Олмаота энергетика институтига: шаҳар электр транспорти.

Қарағанда политехника институтига: кон саноати экономикаси ва уни ташкил этиш.

Фрунзе политехника институтига: консервалаш технологияси; гўшт ва гўшт маҳсулотлари технологияси; сут ва сут маҳсулотлари технологияси.

ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИ

Москва ўрмон-техника институтига: ўрмон ва ёғочсозлик саноати машиналари ва механизмлари.

Ленинград ўрмон-техника академиясига: ўрмон-инженерлик иши; ёғочнинг химиявий технологияси; целлюлоза-қоғоз ишлаб чиқаришнинг химиявий технологияси; ёғочсозлик ва целлюлоза-қоғоз саноати экономикаси ва уни ташкил этиш.

Воронеж ўрмон-техника институтига: ўрмон ва ёғочсозлик машиналари ва механизмлари; ўрмон-инженерлик иши.

Иркутск қишлоқ хўжалик институтига: биология.

Киров қишлоқ хўжалик институтига: биология.

ТОШКЕНТ АЛОҚА ЭЛЕКТРОТЕХНИКА ИНСТИТУТИ

Москва алоқа электротехника институтига: алоқа корхоналари машиналари ва асбоб-ускуналари; радиотехника.

Минск радиотехника институтига: ярим ўтказгичлар ва диэлектриклар; радиотехника.

Ленинград электротехника институтига: электрон-медицина аппаратураси.

Харьков радиоэлектроника институтига: электрон медицина аппаратураси.

Рязань радиотехника институтига: ярим ўтказгичлар ва диэлектриклар: электрон асбоблар.

Новосибирск алоқа электротехника институтига: алоқа экономикаси ва уни ташкил этиш.

Севастополь асбобсозлик институтига: радиотехника.

ТОШКЕНТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ

2-Москва медицина институтига: биофизика; биохимия.

Полтава медицина институтига: стоматология;

Куйбишев медицина институтига: стоматология.

САМАРҚАНД МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ

2-Москва медицина институтига: биофизика; биохимия.

ТОШКЕНТ ФАРМАЦЕВТИКА ИНСТИТУТИ

Харьков фармацевтика институтига: фармация.

Пятигорск фармацевтика институтига: фармация.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ КИНО КОМИТЕТИ

Бутуниттифоқ давлат кинематография институтига: кинорежиссура; киношунослик; тасвирий санъат.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАДАНИЯТ МИНИСТРЛИГИ

Москва давлат консерваториясига: фортепьяно; оркестр асбоблари; композиция.

В. И. Суриков номли Москва давлат бадиий институтига: тасвирий санъат.

Гнесинлар номидаги давлат музика педагогика институтига: фортепьяно; оркестр асбоблари.

А. В. Луначарский номидаги давлат театр санъати институтига: драма режиссураси; музикали театр режиссураси; балет режиссураси.

И. Е. Репин номидаги Ленинград тасвирий санъат, ҳайкалтарошлик ва архитектура институтига: тасвирий санъат; тасвирий санъат тарихи ва назарияси.

А. Н. Римский-Корсаков номидаги Ленинград давлат консерваториясига: ашула; хор дирижерлиги; опера-симфония дирижерлиги.

Ленинград давлат театр, музика ва кинематография институтига: драма режиссураси.

Ленинград олий бадиий-саноат билим юртига: саноат санъати.

Москва давлат маданият институтига: маданий-оқартув ишлари.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МАДАНИЯТ ИНСТИТУТИ

Москва давлат маданият институтига: кутубхонашунослик ва библиография.

НИЗОМИЙ НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

Қозоғистон давлат педагогика институтига: она тили ва адабиёт; география.

Гурьев давлат педагогика институтига: биология.

Жамбул давлат педагогика институтига: математика; физика.

Чимкент давлат педагогика институтига: она тили ва адабиёт; тарих; чизмачилик—расм.

Қизил-Ўрда давлат педагогика институтига: она тили ва адабиёт; математика; физика; педагогика ва бошланғич таълим методикаси.

Владимир давлат педагогика институтига рус тили ва адабиёти.

НИЗОМИЙ НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИНИНГ НАВОИЙ ШАҲРИДАГИ ФИЛИАЛИ

Курск давлат педагогика институтига: рус тили ва адабиёти.

РЕСПУБЛИКА РУС ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ ИНСТИТУТИ

Москва давлат педагогика институтига: рус тили ва адабиёти;

Волгоград давлат педагогика институтига: рус тили ва адабиёти.

ТЕРМИЗ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

Саратов давлат педагогика институтига: рус тили ва адабиёти.

НАМАНГАН ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

Ставрополь давлат педагогика институтига: рус тили ва адабиёти.

ХОРАЗМ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

Винница давлат педагогика институтига: рус тили ва адабиёти.

САМАРҚАНД ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

Кировоград давлат педагогика институтига: рус тили ва адабиёти.

Тамбов давлат педагогика институтига: рус тили ва адабиёти.

Душанба давлат педагогика институтига: она тили ва адабиёт; математика ва физика; физика ва математика; биология ва химия; география ва биохимия; тарих ва давлат ҳуқуқи; тарих ва педагогика; чизмачилик-расм ва меҳнат; педагогика ва бошланғич таълим методикаси.

Ленинобод давлат педагогика институтига: математика ва физика; физика ва математика.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

(Ангрен шаҳрида)

Горький давлат педагогика институтига: рус тили ва адабиёти.

АНДИЖОН ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

Херсон давлат педагогика институтига: рус тили ва адабиёти.

Полтава давлат педагогика институтига: рус тили ва адабиёти.

Қирғизистон давлат университетига: она тили ва адабиёт; тарих; география.

Пржевальский давлат педагогика институтига: математика; физика.

Уш давлат педагогика институтига: биология; педагогика ва бошланғич таълим методикаси.

ФАРҒОНА ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

Харьков давлат педагогика институтига: рус тили ва адабиёти.

Тамбов давлат педагогика институтига: рус тили ва адабиёти.

СИРДАРЁ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

Киров давлат педагогика институтига: рус тили адабиёти.

БУХОРО ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

Белгород давлат педагогика институтига: рус тили ва адабиёти.

ЖИЗЗАХ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

Балашов давлат педагогика институтига: рус тили ва адабиёти.

Полтава давлат педагогика институтига: рус тили ва адабиёти.

ҚАРШИ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

Ворошиловград давлат педагогика институтига: рус тили ва адабиёти.

Туркманистон давлат педагогика институтига: она тили ва адабиёт, математика; физика; биология; география; тарих; педагогика ва бошланғич таълим методикаси.

ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ

Москва пўлат ва қотишмалар институтига: қора металлар металлургияси; қора ва рангли металларни қуюв-ишлаб чиқариши.

Москва энергетика институтига: теплофизика; теплоэнергетика жараёнларини автоматлаштириш.

Москва станок-асбобсозлик институтига: машинасозликни автоматлаштириш ва комплекс механизациялаш.

Москва нефть-химия ва газ саноати институтига: газ-нефть тармоқлари; газ омборлари ва нефть базаларини лойиҳалаш ва улардан фойдаланиш.

Бауман номидаги Москва олий техника билим юртига: ярим ўтказгичли ва электровакуумли машинасозлик.

Ленинград кон институтига: фойдали қазилмаларни бойитиш.

Ленсовет номидаги Ленинград технология институтига: лаклар, бўёқлар ва лак-бўёқ қопламаларнинг химиявий технологияси.

Москва мураккаб химия технологияси институтига: электрон техника махсус материалларининг технологияси.

Киев политехника институтига: электр системалари кибернетикаси; буюмлар ва деталлар ясашда полимер материалларини қайта ишлаш машиналари ва технологияси; гидропневмо-автоматика ва гидропривод.

Севастополь асбобсозлик институтига: машинасозликни автоматлаштириш ва комплекс механизациялаш.

Днепропетровск металлургия институтига: қора ва рангли металларни қуюв ишлаб чиқариши.

Магнитогорск кон-металлургия институтига: қора металлар металлургияси; қора ва рангли металларни қўюв ишлаб чиқариши.

Ивано-Франковск нефть ва газ институтига: газ-нефть тармоқлари; газ омборлари ва нефть базаларини лойиҳалаш ва улардан фойдаланиш; газ-нефть тармоқлари, газ омборлари ва нефть базалари иншоотлари; нефть ва газ саноати экономикаси ва уни ташкил этиш.

Ростов-Дон қишлоқ хўжалик машинасозлиги институтига: аниқ механика приборлари.

Воронеж политехника институтига: ярим ўтказгичли ва электровакуумли машинасозлик.

Львов политехника институтига: қурилиш материаллари саноати экономикаси ва уни ташкил этиш; нефть ва газни қайта ишлашнинг химиявий технологияси.

Жданов металлургия институтига: қора металлар металлургияси; металлшунослик; металларга термик ишлов бериш, асбоб-ускуналари ва технологияси; пайвандлаш ишлаб чиқариши технологияси ва металлургияси.

Белоруссия технология институтига: ёғочнинг химиявий технологияси; целлюлоза-қоғоз ишлаб чиқаришининг химиявий технологияси.

Владимир политехника институтига: ойна ва ойнабоп металларнинг химиявий технологияси.

Саратов политехника институтига: электрон приборлар.

Қозон химия-технология институтига: электрохимия ишлаб чиқариши технологияси.

Уфа нефть институтига: газ-нефть тармоқлари, газ омборлари ва нефть базаларини лойиҳалаш ва улардан фойдаланиш; газ-нефть тармоқлари, газ омборлари ва нефть базалари иншоотлари.

Днепропетровск химия-технология институтига: буюмлар ва деталлар ясашда полимер материалларини қайта ишлаш машиналари ва технологияси.

Сибирь металлургия институтига: пайвандлаш ишлаб чиқариши технологияси ва металлургияси.

Ленинград киноинженерлари институтига: киноаппаратура; овоз техникаси; кинофото материалларнинг химиявий технологияси.

Қозоғистон политехника институтига: фойдали қазилмаларни бойитиш; металлшунослик ва металларга термик ишлов бериш технологияси.

Қарағанда политехника институтига: кон саноати экономикаси ва уни ташкил этиш.

Фрунзе политехника институтига: машинасозликни автоматлаштириш ва комплекс механизациялаш; консервалаш технологияси; гўшт ва гўшт маҳсулотлари технологияси; сут ва сут маҳсулотлари технологияси.

ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҚОИДАЛАРИ

Ҳамма мутахассисликлар бўйича ҳужжатлар қабул қилиш ва кириш имтиҳонлари қабул қоидаларида кўзда тутилган муддатларда Ўзбекистон ССРдаги база олий ўқув юртларида 1—20 август кунлари ўтказилади.

Ҳужжатлар республиканинг ерли аҳолиси, яъни туғилган кундан буён Ўзбекистон территориясида доимий яшаб турган кишилардан қабул қилинади.

Марказий ва иттифоқдош республикалар олий ўқув юртларига кираётганлар тегишли база олий ўқув юрти ректори номига ёзилган икки аризага қуйидаги ҳужжатларни қўшиб топширадилар: ўрта маълумот ҳақидаги ҳужжат (асли), медицина справкаси (286-форма), 4 дона фотосурат (3х4см.), меҳнат стажига эга бўлган тақдирда меҳнат дафтарчасидан кўчирма (корхона ёки муассаса раҳбари томонидан тасдиқланган), олий ўқув юртларига кирувчилар учун характеристика.

Санъат мутахассислигига олий ўқув юртларига конкурсдан ташқари ўқишга кираётган кишилар олий ўқув юртларида барча фанлар бўйича кириш имтиҳонларини топширадилар. Ўқишга юборилаётган бу кишилар мазкур олий ўқув юртлари учун белгиланган муддатларда кириш имтиҳонларини топширадилар.

Марказий олий ўқув юртларига юбориладиган номзодлар республика саралаш комиссиясининг қарорига кўра предметлар бўйича кириш имтиҳонларидан ўтган ва имтиҳонларни яхши ва аъло баҳоларга топширган ҳамда мазкур олий ўқув юртида таълим олиш хоҳишини билдирган кишилар сафидан танлаб олинади. Бу вақтда практик иш тажрибасига эга бўлган, шунингдек СССР Қуролли Кучлари сафларида хизмат қилиб қайтган кишиларга алоҳида имтиёз берилади.

Олий ўқув юртларига қабул қилинган абитуриентлар ётоқхона билан таъминланадилар. Стипендия умумий асосларда тўланади.

Олий ўқув юртини тугатганлар ўқишни тамомлагач, ўз мутахассисликлари бўйича Ўзбекистон ССРга ишга юбориладилар.

Юқорида кўрсатилган мамлакатимиз олий ўқув юртларига жўнаб кетаётганларни кузатиш республика олий ўқув юртларининг тажрибали педагоглари ва Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги вакилларининг бевосита раҳбарлигида ташкил этилади.

Қизиқтирган саволлар бўйича справкаларни республика база олий ўқув юртлари қабул комиссияларидан олишингиз мумкин.

Р. — 09343. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. В. — 171. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12